

Po pošti prejemati:

za
celo leto naprej 26 K — h
pol leta „ 13 „ —
četrt „ 6 „ 50 „
mesec „ 2 „ 30 „

V upravnistvu prejemati:

za
celo leto naprej 20 K — h
pol leta „ 10 „ —
četrt „ 5 „ —
mesec „ 1 „ 70 „

Za pošiljanje na dom
20 h na mesec.

SLOVENE

Političen list za slovenski narod.

Naročnine in inserate
sprejema upravnistvo v
Katol. Tiskarni, Kopitar-
jeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo,
nefrankovana pisma ne
vsprejemajo.

Uredništvo je v Seme-
niških ulicah št. 2, I, 17.

Izhaja vsak dan, izveniši
nedelje in praznike, ob
pol 6. uri popoldne.

Štev. 258.

V Ljubljani, v soboto 10. novembra 1900.

Letnik XXVIII.

Volilno gibanje.

Državnozbornske volitve.

Pozor! Te dni se prično dostavljati volilcem izkaznice (legitimacije) in glasovnice. Izkaznice so trojne vrste:

1. bele za volitev v splošni kuriji dné 12. grudnia 1900;

2. zelene za volitev v kmetskih občinah dné 18. grudnia 1900;

3. rumene za volitev v mestih in trgih dné 3. januarja 1901.

Kedor torej voli samo v splošni kuriji, dobi samo belo izkaznico.

Kedor pa ima volilno pravico v splošni in kmetski kuriji, dobi dve izkaznici: belo in zeleno.

Kedor slednjič voli v splošni in mestni kuriji, dobi belo in rumeno izkaznico.

Izkaznice dobro shraniti in nikomur iz rok dati!

Bele je seboj prinesiti k volitvi v splošni kuriji dné 12. grudnia, tam pokazati komisiji, potem pa zopet shraniti.

Ravno tako se ravna z zelenimi dné 18. grudnia 1900 in z rumenimi dné 3. januarja 1901.

Somišljeniki, pazite dobro, da naši volilci izkaznice dobro shranijo!

Ob enem z izkaznicami se dostavijo glasovnice.

Kolikor dobi volilec izkaznico, toliko glasovnic. Glasovnice dobro shraniti in ne iz rok dajati!

Izkaznica, kakor glasovnica je neveljavna, če ne nosi pečata pristojnega okrajnega glavarstva!

Liberalni kandidat za Gorenjsko?

Z Gorenjskega se nam piše: Dolenjci in Notranjci so že tako srečni, da si lahko izbirajo med kandidati za drž. zbor; mi Gorenjci doslej tega nismo mogli, kajti vedeli smo samo za jednega kandidata, namreč gosp. Pogačnika. Sedaj se pa tudi nam obeta še jeden ali pa še več.

Ta najnovejša zvezda na političnem obzorju je baje mavčički župan Jožef Novak.

Kakor trebanjski kočevski g. Zupančič ima tudi ta mož mnogo vrlin, ki so potrebne dobremu poslancu kmetskih občin. Najnovejši Slančev ukaz govori, da mora biti kmet: on je. Znati mora nemško. Tudi v tem se odlikuje naš kandidat. Zlasti kadar so zbrani župani pri okr. glavarju, se nemščine tako rad poslužuje, da večkrat že predsedam drugim županom iz okraja, ki niso vsi tako srečni, da bi jo umeli.

Da bo tudi za trgovce po deželi lahko marsikaj koristnega ukrenil, naj zadostuje, če vam povemo, da je bil baje prejšnje čase komi. Sposobnost za poslanca je torej tu, še volilci naj jo uvažujejo, pa hajd ž njim na Dunaj.

Da mož resno misli s svojo kandidaturo, pričajo nam dopisnice, s katerimi se vabijo gorenjski župani in občinski odborniki na voliven razgovor, katerega sklicuje opisani kandidat Jožef Novak v ponedeljek na Martinov semenj v Kranj. G. Pogačnik, ali se vam kaj tresejo hlače?

Z Dolenjskega.

Novomesto, 7. listopada 1900. Ko je naš bivši poslanec, dvorni svetnik Šuklja, povedal, da ne sprejme mandata, jeli so naši liberalci poditi se vsak za svojega ljubljenca. Dr. Slanc si je izbral ravnatelja Senekoviča. Letal je od enega do drugega ter za njega nagovarjal, pisaril na vse strani, celo vozarenje mu ni bilo od več. Nekaj dobil jih je na svojo stran, a vendar ne toliko, kakor si je želel, kajti njegovi najožji somišljeniki so ga pustili na cedilu in si izbrali drugega bolj liberalnega in radikalnega notarja Plantana. Obe stranki sta strastno delali, a nista se mogli zjediniti. Slanc je delal za žive in mrtve, a njega moč jela je pešati, od kar je s konja padel, padel je tudi s svojim kandidatom Senekovičem.

28. oktobra l. l. sklican bil je shod volilcev v Čitalnično dvorano na posvetovanje. Zbralo nas se je krog 70 volilcev, bili so seveda poleg naših strastnih liberalcev zbrani zmerni volilci, kateri so za dvornega

svetnika Šuklja, in klerikalci, kateri so pa le radi radovednosti se udeležili, da bodo slišali, kaj bodo Slanci čekali. Zborovanje je otvoril začasni predsednik volilnega odbora dr. Žitek, kateri je poročal, kaj je začasni odbor storil za kandidata za Dolenjska mesta in trge. On je nam povedal, da se je dvorni svetnik Šuklja odpovedal in da imamo sedaj dva kandidata na izbero, in sicer Senekoviča in Plantana, torej, da naj se odločimo za enega teh dveh.

Prvi seve se oglasi naš kunštini dr. Slanc, čeka in hvali vrline g. Senekoviča ter slednjič pravi, da pa je za notarja Plantana, ker je slišal, da je večina zanj in on se podvrže disciplini — ali ni to veliko-dušno od našega Karola, da je tako ponižen postal? Drugi se oglasi k besedi g. pl. Sladovič ter se poteguje, da bi si izbrali za našega kandidata (poslanca) kakega meščana, to je iz obrtniškega ali pa trgoveškega stanu (viharno pritrjevanje). A oglasi se takoj proti temu sam meščan in obrtnik Rozman. Žalostno a resnično, da se puste meščani volilci od takega someščana — kateri dela proti koristim mesta in njih volilcev — za nos voditi. Kar je on besedičil, bilo je vse skupaj grozna nesmisel a žalibog, da so mu pritrjevali zapeljani meščani.

Potem se oglasi dr. Defranceschi, izjavlja, da je on za Plantana, ker je radikalen liberalci in neodvisen od vlade. Večina naših volilcev je nato zapustila dvorano in odšla domov, kakor tudi veliko drugih zmernih k drugi stranki pripadajočih volilcev. Naš župan jih je miril in priporočal, naj si izbere takega moža za poslanca, kateri bo kaj delal, in gotovo je on edino pravo pogodil, kajti z upitjem in nasprotovanjem proti vladi in duhovščini ne bo noben poslanec kaj dosegel. Po tem kričanju so glasovali in kakor pravijo si izbrali Plantana. No na dan volitev bomo pa mi neodvisni volilci si izbrali svojega, a ne po komandi dr. Karola (ki peša kot general) in tudi ne po Rozmanovem receptu. Da o tem shodu lažnjivi »Slov. Narod« ni nič poročal, je gotovo krivda to, ker je dr. Karol s svo-

jim kandidatom podlegel in onadva pa s Plantanom, kajti skoraj vsi boljši razodni volilci so ali shod zapustili ali se pa volitve vzdržali, tako da so naši liberalci strašni fijaško naredili. Vse sedanje napadanje našega g. prošta Vam ne pomaga iz blamaže in zadrege. Ako se g. prošt v resnici za mandat bivšega posl. g. dvor. svetnika Šukljeja poteguje — čast njemu, ker je res več storil za Dolenjsko, kakor vsi kričarji in liberalci — la »stric Slanc« — kar kmetski žepi najboljše vedo povedati, kako je naš Korel usmiljen, in s takim se pajdaši naš meščan Rozman, ki živi od kmeta! Meščan in obrtnik.

Iz celjskega okraja.

Naša »Domovina« je šla med — pridigarje. Vašemu listu kliče v št. 85. paterično: »Gospoda, ali veste, kaj delate? Ali veste, da je čast in ugled krasti tudi osebnemu nasprotniku greh, kateri greh celo kazenski zakoni kaznujejo«. Kako resnično misli te besede, priča isti uvodni članek, ko trdi o Žičkarjevih somišljenikih:

»Vi si želite tudi na Štajerskem organizatorja, kakor ga imajo na Kranjskem v osebi dr. Šusteršiča. Ne zamerili bi našim voditeljem, ko bi tudi pozabili narodnost ter proglasili Celje za »fremdes Gebiet«. Čujte, gospoda pri »Domovini«, ta trditev je pogreba bajka, ki ne diši samo po obrekovanju, ampak se kar cedi natolcevanja!

Kako pravično misli »Domovina« zgoraj navedeni opomin, kaže s tem, da ne črhne žal besedice proti »Slov. Narodu«, ki vse drugače mrcvari Žičkarja, kakor mi Hribarja. Sploh pa ni noben kandidat nedotakljiv. Zlasti mi Slovenci moramo z najboljšimi možmi spolniti malo številce naše državnozbornske delegacije. V dostojni obliki moramo precejevati za sluge in sposobnosti kandidatov. Ker »Domovina« molči kakor grob o poslaniških zmognostih svojega lastnika, hočemo posvetiti v njegove zasluge, naštetje v isti številki.

Čimveč storiš za celokupen narod, temveč storiš za delavce, ki so del narodov. Če je torej g. Hribar veliko storil sploh za narod,

LISTEK.

Nekaj o shodih.

Modrijani uče, da ima veak človek globoko v prsih vcepljen nagon po sreči. Na različne načine skušajo ljudje zadostiti temu nagonu. Kedor je skromen, prižge si smodko, ali pa si kupi četrtinko vina, morda si privoščijo celo oboje. Drugi, manj skromni, skušajo utešiti ta nagon po sreči s tem, da si prizadevajo zadeti glavni dobiček kake loterije, ali da poskušajo avanzirati, ali si zidajo hišo. Gosp. Luka Jelenc je kandidat. Ker pa imajo tudi kandidatje splošno človeško naravo, zatorej se ne bo nihče čudil, ako povemo, da je tudi ta kandidat hotel utešiti v prsih tleči nagon po sreči. Šel je torej danes teden na shod volilcev na Vič. Nikakor nečemo trditi, da večeren sprehod proti Viču ni prijeten. Lepa, široka cesta, prijazne hišice, čisto skrite v zelenju, kolikor ga je še pustila jesen, v dalji pa v večernem mraku izginjajo griči. To vse razveseljuje sprehajalcu srce. Ne bodemo omenjali Rožnika, ki se smehlja s svojo belo cerkvico od desne sprehajalca, ne bodemo ga omenjali zato, ker popisujemo sprehod liberalca, liberalcem pa so po izreku njihovega voditelja dr. Tavčarja bele cerkvice po prijaznih holmih naše

domovine samo znak suženstva, in jih zatorej jeze. Ako pa navdaja človeka poleg prijetnosti večernega sprehoda še vesela nada, da ga bodejo zbrani volilci poslušali kakor orakelj, potem je sprehod tem prijetnejši.

Ponočna pot z Viča proti Ljubljani pa je nekoliko manj prijetna. Krasot narave ne vidiš in mrzla nočna sapa brije ti v obraz. Ako nosiš razun tega še neprijetno zavest s seboj, da volilci tvojega oraklja niso marali, potem je tvoje duševno stanje doseglo vrhunec neprijetnosti. Nagona po sreči potemtakem nisi utešil.

Občno mnenje je, da so na volilskih shodih za kandidata najbolj nevarna vprašanja volilcev. Dva načina sta, po katerih se kandidat lahko vede nasproti temu zlu. Eden način, in, kakor pravijo taki, ki so izvedeni v tej stvari, običajni način je, da kandidat na taka vprašanja odgovarja. Kandidat pokaže s svojimi odgovori svojo modrost ali zvitost, ali pa svoj pogum, kar ga vse priporoča volilec. Drug manj običajen, toda bolj originalen način pa je, da kandidat na od volilcev stavljenja mu vprašanja ne odgovarja. Lagali bi, ko bi rekli, da je ta način posebno srečen. Tega pa ne trdimo morda zaradi tega, ker je ravno gosp. Luka Jelenc izvolil si ta zadnji način, način molka.

Nikakor ne, marveč mi samo čisto nepriestranski podajamo čitateljem, kakr smo čuli od zvedenih mož. Ti pa trdijo soglasno, da način molka, dasi se morda dotičnemu kandidatu zdi zelo diplomatičen, dasi je molk sicer, kakor pregovor pravi, zlato, da torej način molka pri volilskih shodih ni prav čisto za nič. Vzbuja namreč v volilcih različne misli o kandidatu in ta mora potem po listih na dolgo in široko razlagati, zakaj je molčal.

Tudi »Slov. Narod« razklada, zakaj je gospod Luka Jelenc v soboto na Viču tako trdovratno molčal. »Slov. Narod« pravi, da bi bil drugim ljudem ta kandidat gotovo odgovarjal, tem pa ne, ki so bili ravno v soboto na shodu zbrani. Ako postane ta nazor pravilo med liberalci, potem se bodo vršili liberalni volilski shodi nekako tako, da bo kandidat na vsa vprašanja volilcev trdovratno molčal. »Slov. Narod« pa bo potem pisal, da naj vsak drug le vpraša kandidata, kar hoče, na vse bo kandidat odgovarjal, samo zborovalci pa se motijo, ako mislijo, da jim bo odgovarjal tak mož, kakoršen je liberalni kandidat. To bodo tisti volilci vošeli, ki ne hodijo na shode! Vsi bodo oddali z veseljem glasove kandidatu, kateri tako rad odgovarja na vprašanja, ki se mu ne stavijo.

Gospodu Luku Jelencu pa se ravnokar nudi v Ljubljani strašno lepa prilika, pridobiti si ogromno število glasov. Kavarnarji so namreč povišali ceno kave za 4 h. Kavarniški gostje so proti temu povišanju, pretežno znižati napojnino od 4 h na 2 h, pretežno opustiti obisk kavaren. Ta kavarniški boj je jako ljut. Parlamentarji z belo zastavo v roki hodijo sicer iz tabora v tabor, da napravijo mir ali vsaj premirje. Vse zastonj! Gospod Jelenc naj torej hitro skliče najpreje shod kavarniških gostov. Ti ga bodo interpelovali, ali hoče kot poslanec zastaviti ves svoj ogromni vpliv, da se zniža cena kavi. On pa naj previdno molči. Potem pa naj »Slov. Narod« razglasi, da kandidat odgovarja le onim, ki jih na shodu ni bilo. To bo veselilo kavarnarje. Na to naj skliče kandidat shod kavarnarjev in markerjev. Ti ga bodo vprašali, ali hoče z izvrstnimi svojimi močmi delovati na to, da ostane kavi povišana cena ter da se ne zniža napojnina. Kandidat naj molči. »Slov. Narod« naj potem zopet pove, da gospod Jelenc odgovarja vsem, samo na shodu prisotnim ne. To bo zopet veselilo goste. Veselili se bodo torej kavarnarji in gostje in ogromno število glasov je g. Jelencu gotovih.

Le poskusite!

korištil je v isti meri delavskemu stanu. A čuj »Domovina«! Po tvoji logiki se tudi Žičkarjeve zasluge lahko obrnejo na delavce. On je v Celji skrbel za šolske sestre, budil narod v Vitanji in kot poslanec se trudil za vse prebivalce od Hlož do solčavskih planin. Pravična tehtnica se bolj nagiblje k Žičkarju kakor k Hribarju že v tem oziru.

Izključno za delavce ima g. Hribar po svojem listu zasluge, ker v treh podjetjih daje 100 delavcem zasluzka na leto 30 000 gl. Oho! Že davno bi jih bil opustil, ko mu ne bi prinašale tiskarna, knjigarna, tovarna dobička. Vsaj tako sodi praktična pamet. Vrh tega bi po analitičnem sklepanju imela trboveljska premogokopna družba največ narodnih zaslug, ker redi na leto okoli 5.000 delavcev in jim izplača vsak mesec več kakor g. Hribar celo leto. S takimi zaslugami »Domovina« smeši svojega šefa. Tukaj pa umestno vprašamo »Domovino«, ali ima res g. Hribar v svoji tovarni v prvih službah enega žida in enega prusaka. Ali je menda to tudi zasluga?

Tretji biser v kroni zaslug je Hribarjeva tiskovna pravda z bivšim trboveljskim ravnateljem Terpotičem. A bogme! To je žalostna zasluga! Kdo se vendar ceni po svršetku. A žalosten, dvakrat žalosten je bil izid tiste pravde. Žalosten za g. Hribarja, ki je obsedel neresničnemu dopisovalcu in moral plačati 70 gl. sodnijskih stroškov — kako je ta znesek zrastel v »Domovini« na 300 gl., ne vemo — žalosten za delavce, ker se je lastnik tožene »Domovine« pobotal z imenovanim ravnateljem, da njegov list ne bo nikoli več ničesar slabega prinesel o Terpotičevi osebi in tudi ne o trboveljskem premogokopu. Tako je gospod Hribar zaprl svoj list poznejšim upravičenim tožbam delavcev! Takšno je prvenstvo Hribarjevo glede na zasluge za delavce! Nasprotno je ravno g. Žičkar trboveljskim delavcem svoj čas pomagal pri preosnovi bratovsko skladnih pravil. Zato so se ondodni krščanski delavci že izrekli za Žičkarja.

Poslednje omenjamo, ker »Domovina« meče volilec pesek v oči, češ, da pritrdi nam, da se delavci jako malo brigajo za Hribarja, če jim dokažemo, da se količak potegujejo za Žičkarja. Ali je »Domovina« res slepa in gluha, da ni čitala, ni slišala, da se je katol. delavsko društvo v Trbovljah na javnem shodu izreklo za Žičkarja? Ali je Hribarjev organ tako zaljubljen v »Slov. Narod«, da vidi samo laskave dopise za Hribarja v istem listu?

Tukaj še nekaj opazk! Verno ljudstvo in duhovniki bi Hribarja podpirali, ko bi se potegoval za mandat v prazni skupini. A to boli, da se isti gospod postavlja ravno proti duhovniku. Zakaj hoče ravno zaslužnemu duhovniku iztrgati iz rok že posedeni mandat? Po »Domovini« se Hribar in Žičkar razločujeta samo v osebah, a ne v programu. Bravo! Eno napako ima g. Žičkar, da je duhovnik. To je razlika med obema! Torej jasno, da se pri tej volitvi gre jedino

le proti duhovnikom, in recite kar hočete. Ha! Umejeno, zakaj se ogreva za Hribarja list, ki dan na dan pljuje svojo blazno jezo na škofe in mašnike in na verno ljudstvo.

Nam je prav, če pusti g. Hribar, da pada tako debela, grda senca na njega iz priporočil »Slov. Naroda«.

Prvotne volitve na Koroškem.

V celovškem okrajnem glavarstvu bodo prvotne volitve: meseca novembra: 19. Celovec (V. kurija); 21. Št. Jur nad Celovcem, Št. Peter; 22. Medgorje; 23. Blatograd, Radiše; 24. Trdnjavo, Šmartin pri Celovcu, Dholica; 26. Otmanje, Poreče, Vetrinj; 27. Bistrica v Rožu, Kotmaravas, Svetnavas; 30. Pokrče, Škofiče, Št. Rupert; Meseca decembra: 1. Kriva Vrba, Št. Tomaž; 3. Gospa sveta, Podljubelj; 4. Grabštanj, Slov. Plajberg; 5. Hodiše; 7. Zrelec, Žihpolje; 10. Vesica; 11. Sele; 12. Bilčovec, Spodnja Vesica; 14. Borovlje; 15. Medbovna.

V velikovškem okrajnem glavarstvu: Meseca novembra: 17. Tinje, Rikarjavas; 19. Piberk (V. k.), Žel. Kapla (V. k.), Djekše; 20. Št. Danijel, Jezersko, Grebinj; 21. Guštanj, Pustica; 22. Švabek-Blato, Ruda; 23. Libuče, Tolsti Vrh; 24. Bistrica, Kotle; 26. Globasnica, Libeliče; 27. Dobrlavas, Prevalje (V. kurija); 28. Prevalje (IV. kurija); 29. Skocijan, Črna; 30. Možica, Žitaravas. Meseca decembra: 1. Bela, Velikovec; 4. Dobro, Galicija; 6. Št. Peter, Važenberg.

Politični pregled.

V Ljubljani, 10. novembra.

Izjava nadvojvode Frana Ferdinanda je rešena v ogerski poslanski zbornici še le v glavni razpravi. Dolgotrajna je bila ta razprava in opozicija je s tem, da je poslala v boj vse svoje govornike, provzročala Szellu ogromne preglavice. Danes se prične nadrobna razprava, pri kateri seveda Szell še ne bo imel miru. Opozicija se bo oklenila znova vsake prilike, da izrazi svoje želje glede ogerske kraljice.

Nitjeavstrijski liberalni veleposestniki ne sklenejo letos kompromisa s konservativnim veleposestvom, kakor izjavlja oficijelni komunikacij o volivnem shodu dne 8. t. m. Od 120 članov se je udeležilo shoda samo 33 veleposestnikov, ki so izvolili naslednji volivni odbor: knez Karol Auersperg, grof Franc Colloredo-Mansfeld, dalje Doblhof, Ehrenfels, Freudenthal, Ludwigstorff, Pirquet, Pirko, Welten. Iz debate je jasno, da liberalni veleposestniki niso vneti za kompromis. Pripomniti pa je, da je sedaj tega mnenja samo 33 članov, o 90 članih pa poročilo do cela molči. Ker se niso odzvali povabilu, je znamenje, da se ne strinjajo povsem z voditelji.

Kompromis mej dalmatinskimi Hrvatmi. Za bližnje državnozborske volitve sta stranka prava ter narodna stranka sklenili kompromis, s katerim pa del pravašev

ni zadovoljen in zahteva, da se sklene kompromis na sledeči podlagi: 1. Stranka prava podpira narodno stranko povsod, kjer je ta v večini proti Srbom in Italijanom. 2. Narodna stranka podpira istotako pravaše, kjer so ti v večini, proti Srbom in Italijanom. Vsak drug kompromis naj se zavrne. Dosedaj še ni znano, se bode ta li sporazumeli obe stranki na tej jedino primerni podlagi.

Lecher in zveza Dalmacije z Bosno. V dunajski židinj se je ta »dauerredner« pred nekaj dnevi razkoračil nad desnico, češ da je v nagodbenem odseku odklonila Schweglov predlog glede zveze Spljeta s Sarajevom, sedaj se pa Jugoslovani hudujejo nad Mažari. Mož se sicer zelo mnogo zanima za carinsko in trgovinsko zvezo, toda pozabljeno pa še ni v javnosti, da je ravno njegov 10 urni »govor« za Badenija v poslanski zbornici preprečil razpravo o obnovitvi avstro-ogerske nagodbe — mesto da bi bil stavil tak predlog glede železniške zveze, kateremu bi bili v mirni dobi pritrdili gotovo vsi krogi.

Pfersche ne kandiduje več. Znani junak Pfersche je naznanil svojim volivcem oficijelno in slovesno, da ne kandiduje več v državni zbor, ker je uvidel, da v poslanski zbornici ni delo za njegov poklic, ker je »izostalo zadoščenje za njegovo uspešno delovanje« in ker ni mogel zadostiti »svoji želji po rednem delu«. Njegovo veliko bolelo je mogoče po vrednosti ceniti še le tedaj, ako se pomisli, da je Pfersche prav malo sodeloval pri »politiških dogodkih z mislijo in peresom«, mesto tega pa tem bolj brez mislij in jedenkrat celo z nožem.

Mažari in bosanske železnice. Mažari se vse drugače zanimajo za veljavno železniško vprašanje, kakor pa pri nas v Avstriji, čemur je pa seveda le obstrukcija vzrok, ki je zamorila vsako pozitivno delo. V komunikacijskem odseku ogerske poslanske zbornice je vprašal posl. Major trgovinskega ministra, kako se je rešila preporna zadeva. Trgovinski minister Hegedüs je odgovoril, da vprašanje kmalu pojasni ministerski predsednik Szell. Zadeva se torej kmalu pojasni na kompetentnem mestu, a le na Ogerskem, pri nas smo pa le navezani na samo časnistvo.

Predsednik Loubet in katolištvo na Francoskem. Pri odkritju Carnotovega spomenika je odgovoril predsednik Loubet na pozdrav kardinala Coullié v Lyonu, da ne sme nihče misliti, da vlada nasprotuje kaki veri, sploh kakemu veroizpovedanju. Le potrebno in mejsebojno sporazumljenje more utrditi socijalni mir, ki ga tako iskreno želite cerkev in država, v večji blagor države. Tako v teoriji. Vse drugače pa v praksi. Prefekt Berseville je namreč ravno te dni izdal okrožnico na vse svoje podprefekte, naj odpravijo »nedostatek«, ki se še vedno pojavlja v nekaterih ljudskih šolah, da se namreč moli pred in po pouku in da učitelji vodijo učence k dopoldnanji in popoldnanji božji službi. »Verité Française« dostavlja, da se ta želja gotovo točno izpolni

in da bo v bodoče še manj otrok obiskovalo državne šole, kakor se to že sedaj dogaja. To je pač najboljši odgovor na vladno predrznost.

Zmaga francoske vlade. Pozno v noč se je predvčeršnjim zaključila deveturna razprava v drugi seji poslanske zbornice in še le tedaj je dobila vlada z borimi 80 glasovi večine potrebno, a zelo jalovo zaupanje. Razprava se je vršila o vladni splošni politiki. Zbornica je najprej sprejela večino odklonila predlog, naj se odobre misli Millerandovega govora o kolektivizmu, potem so pa socialisti neusmiljeno prijemali Waldeck-Rousseau-a radi tega, ker je izročil belgijskim oblastvom napadovalec Sipido. Le s težavo se je ministerski predsednik rešil iz neljube zagate. Še le pozno v noč so se nad njegovo glavo razpršili črni oblaki in poslanec Faure in pozneje posl. Auge je stavil predlog, glaseč se: »Zbornica računa na politiko republikanske akcije in odklanja vsak dostavek, ki bi oslabil to zaupnico«. Ta predlog je obveljal s 316 proti 237 glasovom. Seja je bila zaključena še le ob enajsturi. Za sedaj je torej Waldeck-Rousseau še prodrl z neznačajno večino, a uvidel je lahko, da se mu resno maje ministerski stolec. V največji nevarnosti sta pa bila ministra Millerand in pravosodni minister Monis.

Pomnožitev ameriške mornarice. Oddelek za ameriško mornarico severoameriških zveznih držav je izdelal načrt za pomnožitev mornarice in bo zahteval od kongresa, da se 1. 1901 prično graditi sledeče ladije: tri velike vojne ladije vsaka s 15.000 tonami, dve oklopni križarki iste velikosti, šest topniških ladij vsaka po 2000 ton, šest takih po 600 ton, deset po 200 ton, dalje tri ladije za premog po 15.000 ton, jedna ladija s 7000 tonami in jedna prevozna ladija jednake velikosti. Gradilo se bo torej skupno 32 ladij s 139.000 tonami. Torpedovk urad ne zahteva nobenih.

Po volitvi v Severni Ameriki. Amerikani smejo i nadalje plesati okoli zlatega teleta, ni ga jim potreba zameniti s srebrnim. Zagovornik zlate veljave Mac Kinley je prodrl z ogromno večino, srebrni zagovornik Bryan pa podlegel. Izvoljeni so sicer šele volivni možje, ki bodo šele po preteku treh mesecev volili predsednika za prihodnjo štiriletno dobo, a toliko se tudi v tem času ne bo premenilo, da bi Mac Kinley ne mogel računati na sijajno zmago. Volivni boj je bil v posamnih državah zelo hud. Ubiti in ranjeni pokrivajo baje bojno polje. Z nožmi v rokah so se borili republikanci za svojega zlatega teleta. A tudi smešnih, res ameriških prizorov se ni manjkalo na voliščih. Voditelji volivnih komisij, ki bi nasprotno volivce naravnost metali iz volivnega lokala, so mogoči menda samo v Ameriki, jednako so neka posebnost volivske pisarne, kjer se kupujejo glasovi za fiksno ceno. Obe stranki sta »delali« na vse kriplje. Republikani so naturalizovali vse priseljence za prave državljane, kolikor so jih le mogli dobiti, in sami plačali zanje določene pristojbine. Postopali so torej približno tako, kakor pri nas v Trstu. Vladala je povsod popolna »sloboda«, kakoršno poznajo n. pr. francoski republikani. Načela so bila tem trgovskim yankijem povsodi postranska stvar. — Sedaj izvoljeni volivni možje se zbero 5. decembra v glavnem mestu vsake države ter oddajo svoje glasove za predsednika. Izid teh volitev se sporoči kongresu v Washingtonu, kjer se drugo sredo v februarju soštejejo delni rezultati ter se z absolutno večino izvoljeni proklamirajo za predsednika.

Tedenski koledar.

Nedelja, 11. novembra: 23. pobink.; evang.: Jezus obudi Jajrovo hčer. Mat. 9. Martin sk. — Ponedeljek, 12. novembra: Martin p. m. — Torek, 13. novembra: Stanislav K. sp. — Sreda, 14. novembra: Mena m., Jozafat m. — Četrtek, 15. novembra: Leopold vojv. — Petek, 16. novembra: Otmar op. — Sobota, 17. novembra: Gregor šk. — Solnce izide 15. novembra ob 7. uri 7 minut, zaide pa ob 4. uri 23 minut. — Lunin spremnin: Zadnji krajec 14. novembra ob 3. uri 36 minut. — Musica sacra v nedeljo 11. nov.: Vstopni cerkvi vel. maša ob 10. uri:

Blagemu možu v spomin.

Tiha, skromna svečanost se je vršila pretekli torek v Šmartinu pri Kranju v spomin blagemu možu, ki je s svojo ljubeznijo do ljudstva, svojim delom in trpljenjem v polni meri zaslužil hvaležnost tistih, ki so ga ta dan častili. Bil je to dobri župnik bohinjski, Janez Mesar, čegar spomenik se je ta dan odkril na njegovem grobu.

V Bohinju, čegar blaginji je posvetil večji del svojega življenja, žrtvoval svoje imetje, svoje moči, svoj mir, v cerkvi, ki jo je zgradil s tolikimi težavami in ob tolikih bitkosti, — tam je že imel primeren spomenik; v Šmartinu pa, kamor se je preselil na večer svojega življenja in kjer je našel večni počitek, — tu ni bilo ničesar, kar bi nanj spominalo, dasi je minulo že pet let, kar leži v zemlji.

Mesarjev drugi naslednik na Bohinjski Bistrici, g. I. Piber, je prišel nekoč na grob svojega častitega prednika, pa ni našel drugega spomina nanj, nego s — svinčnikom zapisano njegovo ime na steni nad gomilo. Užalilo ga je, da je zaslužni mož tako pozabljen. Nagovoril je Bohinjce, naj vendar otmo pozabljenosti grob svojega očeta in

dobrotnika. Bohinjci so se temu pozivu odzvali rade volje; nekoliko pa so jim pripomogli tudi šmartinski župljani, med katerimi je živel Mesar — žal! — le petnajst mesecev.

Spomenik — delo g. Vurnika v Radovljici — stoji tik cerkvenih vrat na levi strani. Dasi ni na njem nikake razkošnosti, se mora vendar imenovati jako lep. Podstav in plošča sta iz črnega marmorja, v čegar gornjem delu je vložen bel kip božjega Izveličarja, sedečega na oblakih, v roki s knjigo, na kateri je zarisano znamenje neskončnosti, alfa in omega. Kip obkrožujejo besede: »Pravični pa bodo šli v večno življenje«. Zdolej na plošči je vdolbena kitica Finžgarjeva:

Oster um si bil, mehkó srcé:
Záse nič, vse delal si za druge,
Vrata vsem odpiral rad si in roke.
Ljudstva blagor Tvoje so zasluge,
Cerkev sred Bohinja Tvoje delo,
Z deli Tvoje bo ime slovelo.
Plemenitih del ne sne trohnoha,
Dobro delo sega onstran groba;
Ta grobnik pa bodi svetu pričá,
Da slavi te narod in veličá.

Imenovanega dne se je zbralo v Šmartinu 11 duhovnikov, kakih 40 Bohinjcev s

svojim župnikom, nekaj sorodnikov in drugih častilcev Mesarjevih, pa nekaj domačih župljanov šmartinskih. Ob enajstih so duhovniki odpeli bilje, potem je gospod župnik-dekan imel sveto mašo zadušnico z asistenco.

Po odpeti liberi so šli na grob, kjer je gospod dekan najprej spregovoril nekaj pri srčnih besedi. Pohvalil je značajnost Bohinjcev, ki hranijo hvaležnost svojemu dorotniku; omenjal glavnih njegovih del, sirarstva in cerkve, katero je v svoji previdnosti napravil veliko in veličastno, kakor da je videl v bodočnost, kako da se bo Bohinju z novo železnico odprlo novo življenje, živahen promet, ki bo zahteval tudi prostorne hiše božje. Konečno je vzbudil navzoče k molitvi za pokojnega gospoda.

Po končani molitvi so zapeli bohinjski pevci »Nad zvezdami«, ko so prej že v cerkvi koncu svete maše odpeli: »Blagor mu, ki se spočije...«

Veliki trpin, Mesar, se je res spočil od svojih težav, in upamo, da počiva v naročji božjem.

Čast njegovemu spominu, pokoj duši njegovi!

Mašo »Mater dolorosa« zložil Josip Gruber, graduale in ofertorij M. Brosig. — V mestni cerkvi sv. Jakoba velika maša ob 9. uri: Prvo Cecilijino mašo v Cduru zložil Fran Schöpf, graduale »Benedicta et venerabilis« zložil M. Brosig, ofertorij »Ave Maria« M. Brosig.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 10. novembra.

Knjige družbe sv. Mohora so došle v Ljubljano in jih udje lahko dobe pri svojih poverjenikih.

Državna podpora. Poljedelsko ministertvo je odobrilo načrt za zgradbo Krke pri Mersejci vasi. Troški so proračunjeni na 6000 kron. Ministerstvo je obljubilo 3000 kron podpore, dež. odbor pa 1500 kron. — Za uravnavo hudournika Pišence je vlada dovolila nadaljnjih 700 kron podpore.

Župnijske knjižnice. Kn. šk. ordinarijat naroča v svoji okrožnici: P. n. č. gg. župniki se obveščajo, da želi c. k. deželna vlada po naročilu c. k. trgovinskega ministerstva izvedeti, koliko župnijskih knjižnic se nahaja v naši škofiji. Zato se naroča, naj blagovolijo tisti p. n. č. gg. župniki, v katerih župnijah se nahajajo take knjižnice, to nemudoma naznaniti kn. šk. ordinarijatu.

Zakoni in ukazi za vojvodino Kranjsko, ročna izdaja, 6. zvezek, drugi pomnoženi natis. Izdal deželni tajnik Jožef Pfeifer, natisnil in založil A. Klein & Co. Ta zvezek obseza zakon o napravi in vzdrževanju javnih nedržavnih cest in potij, ukaz z določili o volitvah okrajnih cestnih odborov, zakon o napravi in vzdrževanju dovoznih cest h kolodvorom in postajališčem pri železnicah, cestno-policijski red za javne nedržavne ceste, cestno-policijski red za državne ceste, določila o vožnji s kolesi po javnih nedržavnih in po državnih cestah, zakon in izvršilni ukaz, kako je sneg spravljati z državnih cest, zakon o dovoljevanji zasilnih potij in okrožnico deželnega odbora kranjskega o razlastitvi za cestne namene. — Tudi ta zbirka zakonov velezaslužnega gospoda izdajatelja, kateremu je že enkrat c. kr. deželno predsedstvo s posebnim pismom izreklo svoje priznanje, je enako vsem dosedaj izišlim sestavljena izredno skrbno in tako praktično, da bo kaj dobro došla vsem prizadetim krogom, zlasti tudi županstvom po deželi, katera posebno na njo opozarjamo.

Mariborskemu »Slov. društvu« v premislek. S Štajerskega se nam piše: V nedeljo, 11. t. m. ima to polit. društvo svoj letni občni zbor. Pri tem bo pretresovalo bližajoče se volitve in volitveno postopanje. Dasi je to društvo ustanovljeno za celi Južni Štajer, vendar je sedaj v prvi vrsti omejeno njegovo delovanje na mariborski okraj, v katerem je poleg jareninskega polit. društva edino polit. društvo. Za druge okraje skrbe večinoma okrajna politična društva, za mariborski okraj, posebno še za mesto Maribor in za bližnjo okolico pa skrbi od sedaj za politični napredek »Slov. društvo«. Odkar imamo »Narodni Dom«, se začnejo vedno bolj tu shajati mestni Slovenci, tudi Slovenci iz bližnje okolice. Do sedaj so igrali Slovenci žalostno ulogo v Mariboru. Boljši časi se nam obetajo sedaj, ko je v »Nar. Domu« omogočeno živahnejše društveno življenje, Medtem ko »Čitalnica« in delav. in pevsko društvo »Maribor« skrbita za dobre zabave in uprizarjata pogostoma gledališne igre, naj stopi tudi »Slov. društvo« iz dosedanje rezerve in naj začne prirejati politične shode v mestu in v okolici. Teh je nujno treba. Vsa bližnja mariborska okolica, kar je spada pod slovensko župnijo oo. frančiškanov in pod župnijo Sv. Magdalene, je skrajno zapuščena in zanemarjena, rekel bi, za vedno izgubljena za Slovence, ako se prej ko slej kaj ne ukrene, da se v okoliških Slovencih vzbudi narodna zavest in ljubezen do lastne zemlje in do slovenskega jezika. Slovenske šole ni nobene, razun slovensko-nemške v Krčevini Leitersberg, vse ostale so nemške, šulvereinske. Zares žalostna sedanost, a žalostnejša bodočnost še pride, ako ne rešimo, kar se še da rešiti, in ne utrdimo, kar še je naše. Naj torej »Slov. društvo« razvije živahno politično delovanje v Mariboru in v

okolici že v bližnji prihodnosti. Volitve so tu — državnozbornske in mestne. Pobrigajmo se nekoliko za naše ljudi, da si jih ne bodo popolnoma osvojili Nemci in soc.-dem. Slovenska šola — o kako bi bila silno potrebna v mestu in pri Sv. Magdaleni! Po političnih shodih se bo tudi za njo vzbudilo kmalu pravo zanimanje. Kako smeli so postali že soc. dem.! V novem mestnem zastopu hočejo imeti kar 10 sedežev in Bog ve, če si jih ne pridobe, saj Nemci so že v velikem strahu. V ta namen prirejajo shod za shodom, vsak socialista je na svojem mestu. In Slovenci? Od daleč jih opazujejo — se čudijo, to pa je tudi vse. Da bi sami stopili na pozorišče, prešteli svoje pristaše, jih organizovali — še je menda prerano, ali morda celo ni oportuno! Kat. del. društvo sicer vrlo deluje in napreduje, prireja zasebne podučne shode, tudi igre, toda v javnost se ne upa prav — seve, ker ni polit. toda politični nastop bi bil že tudi na mestu. O kako smo bojazljivi! »Slov. društvo« ima tudi tu dela na kršč.-soc. polju. Več je delavcev, boljši bodo vspehi! Konečno še volitev v mestni skupini Maribor-Ptuj. Ali bodo demo pri teh volitvah izkazali kaj napredka od leta 1897? Ali bodo zopet mnogi bojazljivci v naših vrstah čepeli na dan volitve doma, mesto da store svojo državnozbornsko in narodno dolžnost? »Slovensko društvo«, dregni v zaspance, da bomo okoličanski Slovenci spoznali pri tej volitvi našince, ki so še naši ne samo pri prijetni zabavi, nego tudi pri resnem političnem, domoljubnem delu! To — nekateri praktični nasveti za nedeljski občni zbor »Slov. društva«. Da se gotovo uvažujejo, pričakuje

Ud »Slov. društva« iz okolice.

Štajarske novice. Diskontno društvo za slovenske posojilnice se snuje. — Kmetijska zadruga si je na kolodvoru v Račah postavila lepo skladišče. — V občini Rače je spodletelo dosedanjemu županu Botheju in je izvoljen vrl slovenski mož g. Anton Faleš. — Vlak je povozil na Rožnem pri Rajhenbergu Antonijo Mirt. Bila je pri priči mrtva. — Novo bralno društvo se ustanovi pri sv. Lenartu v Slov. Goricah.

Imenovan je č. g. župnik policijski Ivan Lenart za župnika v Šmartinu pri Slovenjem Gradcu.

Rafael vitez Astolfi, slikar in grafičar pri Škocijanu na Dolenjskem, je umrl 3. novembra v Trstu od kapi zadet. Pred meseci je prodal prem. gospodu knezoškofu ljubljanskemu veliko sliko, predstavljajočo Jezusa pred Pilatom. Za to sliko se je tri leta pripravljaj. Da je zadel orijentalški značaj, je kopiral Egipčane, ki so se pripeljali v Trst. Slika je 4½ metra dolga in 3 m. visoka. Čez 60 oseb je naslikanih. Reprodukcijske slike je objavil zagrebški list.

Na čast Prešernu priredi odbor češke podružnice »Slov. planinskega društva« dne 15. t. m. večer v prostorih umetniške besede v Pragi.

Usposobljenostni izpit delajo v Mariboru sledeči gospodje učitelji in gospice učiteljice: Cajnko Avgust iz Sv. Martina pri Vurbergu, Cvetko Fran iz Sv. Barbare v Halozah, Jamšek Fran iz Sv. Florijana ob Boču, Korbar Fran iz Zg. sv. Kunigunde, Kosi Jožef iz Sv. Jurija ob Ščav., Lah Avg. iz Sv. Antona v Slov. gor., Najžer Ivan iz Sv. Tomaža v Slov. gor., Pesek Anton iz Sv. Duha v Halozah, Potočnik Ant. iz Podrebe, Robnik J. iz Sv. Križa pri Mariboru, Amal. Hojnik iz Sv. Lenarta v Slov. gor., Osenjak Marija iz Kalobja, Skrlac Marija iz Sv. Miklavža pri Ormožu in Wutt Ana iz Slivnice pri Mariboru.

Iz Vipave. Referentu za goške notranje in zunanje razmere toplo priporočamo, zlasti z ozirom na to, da se je zadnje dni znani mužiček suhe in dolge postave strahovito trudil za »prospeh« Notranjcev, pišoč požrtvovalno, da, včasih je po dva dopisa v »Narod« poslal ob jednem, ne mené se za svoje zdravje, od ranega jutra do poznega večera in še v noč pisaril, od jeze krčevito se lomil nad takimi »popovskimi škandali«, nestrpno čakal v pisarni, da mu kdo kako »resničnó«, »zanestljivo« poročilo prinese pod njegovo »resnicoljubno«, neustrašeno, delavno, če hočete še jekleno pero, napiše na mah tri pole dolg dopis n. pr. o tolovajstvu

na Gočah itd., sicer jako težka naloga, to tudi dokazati, toda njemu je to malenkost, ne vem že, na kaki podlagi je on to dokazal, če se ne motim, je on tisti »dokaz« na jako znani podlagi, na podlagi »faulencarja« spisal, — torej še enkrat, le z ozirom na trud, ne pa mogoče na njegove študije, dasi je svoje čase po več mestih profesorjem v nadlego hlačice trgal ter konečno preganjan iz jedne gimnazije v drugo tudi še osmo šolo absolviraj, ne na ta trud, ampak na neumorno »pisateljstvo« v »Slov. Narod«, na njegov trud za narod, ljudstvo, kar posebno sedaj o času volitve kaj rad ljudem pridiguje, — priporočam na vse te vrline, da kandiduje prihodnjič za predsedniško mesto v novem društvu, ki naj se na moj predlog imenuje n. pr. (po analogiji: tolovajstvo na Gočah) društvo antitolovajev ali še lepše, antilopovcev. Sicer nekoliko nerodno ime, pa že gre, upam, da se ga tudi Vaši »antilopovci«, sicer nekoliko trde glave, sčasom priuče. Nisem Vaš prijatelj, vsejedno Vam hočem pri osnovanju dr. pravil pohiteti na pomoč s svojimi predlogi: Ime društva: slovensko, antiklerikalno, kmetško-gospodsko društvo Antilopovcev na Gočah; udje smejo biti le pristni liberalci, vera se ne vpoštevaj; namen: zavarovanje antilopovskih hrbtišč pred nasprotniki; pretep je le tedaj dovoljen, ako je zmaga na strani antilopovcev gotova; prispevki za antilopovsko zastavo naj se pobirajo po drugih vaseh tudi pri klerikalcih in po župniščih, kjer ni še društvo znano; vsak antilopovec izdihni, ko greš mimo župnišča, če si sam, pa zakriči: Živio antilopovci! Ako nasprotnik nasprotno zakriči, v lužo ž njim; v društvu morajo biti močne vrvi, da se udje za časa obleganja pogumno spuščajo za hišo po vrvi v varno zavetje; ako pride kak nasprotnik v društvo, če tudi po opravih, natepati ga do nezavednosti, bodi udu v ponos. Upam, da boste gotovo izvoljeni predsednikom, zato častitam! Klerikalen »Lopovec«.

Shod volilcev. Jutri v nedeljo dne 11. novembra bode točno ob ¾ na 10. uro dopoldne v veliki dvorani tukajšnjega »Katoliškega Doma« shod volilcev krščanskosocialne in katoliškonarodne stranke. Dnevni red: Kandidat krščanskosocialne in katoliškonarodne stranke v peti skupini dr. Ivan Šusteršič razvije volilcem svoj program. Krščansko-misleči volilci, udeležite se važnega shoda!

Darilo. C. kr. deželni šolski nadzornik g. dvorni svetnik Jožef Šuman je povodom svojega umirovljenja v poslovlilo od kranjskega ljudskošolskega učiteljstva podaril »Društvu v pomoč učiteljem, njih vdovam in sirotam na Kranjskem« 50 K in »Društvu za zgradbo učiteljskega konvikta v Ljubljani« 50 K.

Nezaslišan čin slovenskega župana. V Cmureku so pri občinskih volitvah dobili po jednako število glasov nemškona-cionalna in nemška konservativna stranka, ki je Slovincem vedno pravična. Zmago nemških nacijonalcev, ki so v Cmureku imenovali jedno ulico po »Bismarcku«, je odločil Slovenec Karol Pivec, župan slovenske občine pri Mariji Snežni!

Iz Idrije, 9. novembra 1900. Pač srečni ljudje smo v dobi volitev, obeta se nam železnica, da se bomo lahko vozili, ako bode kaj cvenka v žepu. Za naše otroke pa, kateri zdaj brez dela po mestu pohajajo, ker jih rudniška direkcija ne more v delo sprejeti, bode mestna občina s prihodnim letom napravila realko, tako da ne bode več pomankanja na inženirjih in rudniških uradnikih. Toda pustimo šalo, tukajšne razmere so preveč žalostne za ubozega rudarja. Marsikateri oče premišljuje noč in dan, kako bi spravil svojega sina, ki je morda že 16, 17 ali še več let star, h kruhu, ali od nobene strani ni pomoči. Zastonj so naše prošnje, nobeden nas ne sliši. Prav veseli smo bili, ko se je govorilo, v Idriji se ustanovi gimnazija, ali to je bil le pesek nam ubogim v oči. V gimnazijo bi bil lahko vsak rudar svojega nadarjenega sina poslal, tudi če bi si moral od ust pristradati, saj bi sinu bila po dokončanih študijah pot na vse strani odprta. Realca pa za nas ni, ta bode samo za meščanske in uradniške otroke, katere bodo starši lahko z denarjem založili, da

bodo študije nadaljevali, našim otrokom pa kaže po realki pot k britkemu rudniškemu delu v jamo. Žalostno je res naše stanje. V Idriji imamo c. kr. gozdarsko šolo, ali nobeden naših otrok ne more biti v to šolo sprejet, ker nima potrebnih študij, akoravno morajo otroci osem let v ljudsko šolo hoditi in pridni štiri leta v petem razredu hlače trgati. Zdaj je pa še peti razred tako prenapolnjen, da se je vpeljal poldnevni poduk, tako da otroci pol dne več postopajo. Ali ne kaže to očitno potrebo meščanske šole, v kateri bi se naši otroci lahko vsega naučili do štirinajstega leta, kar potrebujejo vedeti, da postanejo pozneje dobri pazniki in gozdarji, ali pa da se izšolajo za učitelje, ali pa da si iščejo kruha pri trgovini. Za meščansko šolo ne bode naše mesto imelo nobenih stroškov, mi pa tudi ne, ker nam ne bode treba ne šolnine plačevati in ne za učne pripomočke skrbeti, za poljedelsko ministertvo bode pa to gotovo manjši stroški kakor pa za realko, katera nam nič koristiti ne more. Ker pa vse eno tukajšni rudnik ne more vseh otrok v delo sprejeti, naj pa mestna občina rajši na to dela, da se za dečke ustanovi c. kr. obrtna šola za različne obrti. Take šole so tudi v drugih deželah, zakaj bi v Idriji ne mogla biti, kjer je najbolj umestna. V nji bi se izurili umni rokodelski pomočniki, kateri bi si ložje kruh služili po širokem svetu, kakor pa mi rudarji. Za ta denar pa, kar bi imela realka stati, naj se napravijo štipendije za uboge pridne rudarske sinove, kateri ne morejo vsled uboštva študirati. Kdor ima res srce za nas trpine, naj nam in našim otrokom pomaga do dela in kruha. Več rudarjev.

Iz ljubljanskega ognjegasnega društva se nam poroča: V četrtek zvečer je bila sklicana seja odbora, a vršila se ni, ker Stricljevih pristašev ni bilo k seji. G. Leutgeb je pisal nemško opravičilo. Člani so mnenja, da seja radi tega ni bila sklepčna, da bi se ne bilo treba pomeniti radi občnega zbora. Kdor zna, pa zna! K zaslišanju so bili klicani tudi gg. Potokar, Fr. Kováč, Banovec in Goršič. Po mnenju g. Striclja bi menda člani še občnega zbora ne smeli zahtevati. No, poklicanim možem se vendar ni naložila nobena kazen, ker menda ni bilo dovolj poguma lotiti se pravičnih mož. Sedaj se nadalje poizveduje, kdo je bil tisti predrznež, ki se je upal poslužiti pravic, ki mu jih dajo društvena pravila, in zahtevati izredni občni zbor. Danes zvečer bi morala biti po Ljubljani bakljada, mirozov in podoknica županu v proslavo društvene 30letnice — pa je ne bo, ker se od odločilnih krogov nočejo sanirati razmere. Govori se, da g. Stricelj in g. Barle, katera izključeni člani tožijo, odstopita in prav imata, da pred 15. novembrom zapustita svoje častno mesto.

Umrla je 8. t. m. v Ljubljani Helena Parapat, mati pokojnega Jan. Parapata, znanega slovenskega pisatelja in zgodovinarja.

Izpred sodišča. Danes dopoldne je stal pred okrajnim sodiščem ljubljanskim gosp. Drogenik, sotrudnik tvrde R. Miklavc. Obtožba ga dolži, da je trdil, da mu je gdč. Ivanka Klemenc, ki je bila prodajalka v njegovi filijalki, kradla, in da je dokazano, da mu je toliko pokradla, da pride pred porotnike. Obtoženi pravi, da je samo imel sum na gdč. Klemenc in da je samo sum izražal, ne pa, kar mu obtožba podtika. Ako ima obtoženi prav, potem bi bilo čudno za policijo, ki je gdč. Klemenc prišla ter je morala biti celo noč v zaporu, kjer je prebila tolike duševne muke, da se ji je pamet zmedla in je še le zadnji čas ozdravela. Značilno je, da je gospod Drogenik bilanco, na podlagi katere obdolžuje gdč. Klemenc, sestavil dan po aretovanju prodajalke in da so tudi druge osebe imele v filijalki z denarjem in z blagom opraviti. Danes se je obravnava preložila, ker se bodo zaslišale še priče policijski svetnik Podgoršek, policijski kancist Toplikar, stražnik Podreberšek, dalje sestra gospoda Drogenika in gospa Miklavčeva, ki naj potrdi, da je bila gdč. Klemenc odgovorna za promet. Ako je to res, tedaj naj bi se zadeva proti njej rešila po civilno-pravnem potu, ne pa po poti, katero si

izbral gospod Drogenik. Kazenska preiskava proti gđd. Klemenec seve ni nič sumljivega našla.

Ljubljanske novice. Umrta je hišna posestnica Jerica Selan. — Petelina ukradla je gosp. Adolfu Kleinu prodajalka zelenjave T. K. — Pes je ugriznil zidarja Fran Marinčiča iz Horjula v petek popoldne na Dunajski cesti. Pes je bil trdke Tönnies. Želeti je, da bi taki psi ne letali prosti okoli. — Na Bregu je pa ugriznil pes g. Vek. Trtnika.

Volilne volilnih mož se vrše v ptujskem okraju od 12. do 17. novembra, v celjskem glavarstvu pa od 19. do 29. novembra.

Volilni shod ima jutri deželni poslanec g. dekan Kompare na Miljskem hribu pri Božičih v Istri.

Za železnico Grobelno-Slatina do deželne meje je dovolil celjski okrajni zastop 20.000 glđ. ter je zato že dobil dovoljenje dež. odbora.

Cerkev M. B. na Trsatu hočejo prezidati in razširiti. V ta namen se je osnovalo posebno društvo. Dotična pravila je vlada že potrdila.

Nesreča na železnici. Na železniški progi pri železnični čuvalnici v Kozini na Primorskem se je zgodila huda nesreča. Poštni vlak, ki vozi iz Pulja v Divačo, je povozil žetnega sinčka železniškega čuvaja F. Tersarja. Dečku je odtrgalo desno roko in ga tudi na glavi precej pobilo.

Samomora. V Mariboru se je ustrelil posestnik in pek iz Črne pri Pliberku I. Engelsberger, v Gradcu pa računski revident pri višjem deželnem sodišču Rudolf Roskar.

Sežiganje mrličev v Gradcu. Krematorij za sežiganje mrličev v Gradcu bode zgradila neka židovska tvrdka. Tako bodo židje še po smrti drli kristijane.

Trgovina z burskimi bojovníki za „Südmarko“. V Gradcu je prišlo, kakor smo poročali, nekaj štajarskih burskih prostovoljcev. Ti možje so sedaj postali vir novih dohodkov za „Südmarko“. Vsak kdor od njih zahteva podpis za kako razglednico, mora plačati 1 K za „Südmarko“.

S svinčnikom zadržila se je v Guntramsdorfu 5letna Katarina Dworzak. Otrok se je igral s svinčnikom in čeka po papirju. Utaknil je svinčnik tudi v usta, kar ga popade kašelj in svinčnik se je zaletel otroku v goltanec. V četrte ure je bil otrok mrtev.

Razpisane dijaške ustanove. Od prvega semestra šolskega leta 1900/1901 nadalje se bodo podelile nastopne dijaške ustanove: Drugo mesto od ljudske šole dalje neomejene dijaške ustanove Jožefa Dullerja v letnem znesku 219 K 20 h. Pravico do te ustanove imajo mladeniči, ki izvirajo po premi sorodni vrsti od bratov in sester ustanovnikovih, in to od Matija Dullerja v Balti vasi, od Jakob Dullerja na Krtni pri Mali Loki, od Neže Duller omožene Snanc v Šmihelu pri Rudolfovem, od Marije Duller v Jurki vasi in od Ane Duller omožene Šusteršič v Toplicah. Predlagavec je zdaj najstarejši iz rodbine Janez Šusteršič v Semiču. — Od ljudske šole dalje na noben naučni oddelek omejena ustanova Gašperja Glavatitza letnih 70 K za dečke in mladeniče iz rodu ustanovnikovih bratov in sester. — Četrto mesto ustanove Jožefa Gorupa za trgovske akademike slovenske narodnosti na trgovskih akademijah na Dunaju, v Gradcu, v Trstu in v Pragi, in to v prvi vrsti za sorodnike ustanovnikov in za otroke ustanovnikovih uslužbencev, potem za akademike slovenske narodnosti s Kranjskega, Štajerskega, Koroškega in z avstrijskega Primorja. Pravico predlaganja izvršuje ustanovnik sam. — Na srednje šole na Kranjskem omejena ustanova Matija Gregorizha letnih 296 K 56 h. Pravico do nje imajo ubogi mladeniči, ki študirajo na srednjih šolah na Kranjskem, iz ustanovnikovega sorodstva in, kadar ni teh, ubogi dijaki iz sodnega okraja Kostanjevica na Dolenjskem. Med sorodniki imajo po kolenu sorodstva bližnji sorodniki prednost. Pravica predlaganja pristoji knezoškofjskemu ordinariatu v Ljubljani. — Prvo, peto, šesto, sedmo, deveto, deseto, enajsto in dvanajsto mesto na meščansko šolo na Krškem omejene dijaške ustanove Martina Hotsche-

varja v letnem znesku po 182 K. Pravico do teh ustanov imajo meščanski učenci na Krškem iz šolskega okraja krškega, katerih roditelji ne stanujejo na Krškem. Pravica podeljevanja pristoji zdaj gospoj Josipini Hotschevar na Krškem. — Drugo mesto ustanove Frančiška Janeschitza letnih 248 K, ki ni omejena na noben naučni oddelek. Pravico do nje imajo dijaki iz mesta Črnomelj, ki se izkažejo z dobrimi izpričevali, in dijaki iz bližnje okolice črnomljske, in potem tudi dijaki s Kranjskega sploh. — Ustanova Luka Jerouschka letnih 94 K 76 h, ki ni omejena na noben naučni oddelek. Pravico do nje imajo dijaki iz potomstva hčera Luka Jerouschka. — Prvo in drugo mesto ustanove Matija in Friderika Kasteliza v letnih zneskih po 60 K za dijake iz sorodstva ustanovnikovega, zlasti s priimkom Kasteliz (Castelliz). Pravico predlaganja ima ta čas c. kr. višjega sodišča svetnik v pok. Janez Castelliz v Gradcu. — Prvo mesto dijaške ustanove Barbare Kazianer letnih 138 K 28 h. Nje užitek je omejen na nauke v Ljubljani. Pravico do nje imajo ubogi dijaki, ki so v glasbi dobro izurjeni ter voljni, sodelovati na koru župne cerkve pri sv. Jakubu. (Dalje prih.)

Novo hranilnico snujejo v Kamniku. Pravila so potrjena.

Mitnico v Pogancu pri Novem mestu je dobil v zakup H. Seemann, v Smoleni vasi pa Fr. Možina iz Novega mesta.

V Boh. Bistrici je bilo letos 67 tujih gostov. — V Mekinah nad Kamnikom je bilo letos 399 tujcev.

Pasji kontumac je 8. t. m. nehal v občinah Litija, Šmartin, Trebelno, Leskovec, Polica. Dedendol in Višnja gora, 10. m. pa pa v občinah Hotič, Kresnice, Konj in Vače. V zatiškem sodnem okraju neha kontumac 6. dec.

V blaznosti zaklal je v Celju nek brivski pomočnik svojega tovariša.

Proračun mesta Zagreba za bodoče leto znaša 1.708.601 K redne in izredne potrebe; nepokriti primanjkljaj znaša 207.593 K. Ta primanjkljaj se pokrije s 14% občinske prilike.

Ubogo mesto je menda središče Slavonije Osek. Njegove finance so tako slabe, da mesto že dva meseca dolguje plačo učiteljem.

Predpotopen nosorog. Iz Blata pri Pardubicah se poroča: Poleg opekarne so pet metrov globoko v ilovci odkrili celo okostje predpotopnega nosoroga, jako redka izkopina!

Automobil pri Hilsnerjevi razpravi. Za Hilsnerjevo razpravo si je »Prager Tagblatt« omislil automobil, ki vozi mej Pizekom in telefonsko postajo v Budjevicah. Automobil prevozi 50 kilometrov dolgo progo v 1¼ uri.

Ob kruh. Več sto prodajalcev cigar je v Berlinu zgubilo službo vsled odloka, da se odslej tobakarne morajo zapirati ob 9. uri zvečer. Tobakarne, ki so se doslej zapirale ob 2. uri zjutraj, so imele dvojno osobe, ki je sedaj prišlo ob kruh.

Buri na otoku sv. Helene. Pariški »Journal« opisuje življenje ujetih Burov na otoku sv. Helene. Buri nimajo denarja; iz lesa delajo pipe in ladje ter jih prodajajo. Hrana je slaba. Ker nimajo dosti drv, morajo jesti na pol surove jedi. Odkar jih je nekaj pobegnilo, pridejo le malo na zrak. Dalje trpe veliko žejo. Burov je do 2000, a vode dobivajo le za 1000 oseb. Buri preté straži, da raje v boju poginejo, nego od žeje. V kratkem pošljejo Angleži zopet večje število Burov na otok.

Burski paviljon na pariški izložbi. Holanec Hidde Nijland iz Dortrechta je kupil cel burski paviljon na pariški razstavi z vsemi izložbami, ki se nahajajo v njem. Postavil bode ta paviljon v kakem holandskem mestu kot trajen in viden spomin na kulturni stan burskih bratov. Ako pa burski republiki obstane, tedaj bode Nijland Burov podaril paviljon.

Amerikanski bogataši so čudni ljudje, ker ne vedo, kako bi uporabili svoje milijone. Jeden Vanderbilt si je v pustinji zgradil krasen dvor in ga ogradil z visokim zidom. V obzidju ima jezera, šume in razna zabavišča. Gould si trati čas s kovačijo, Astor pa cepi drva.

Žalostna dogodba. V Parizu je živel Altonse Helonek v nesrečnem zakonu. Prepričan v hiši je bil na dnevnem redu. Te dni je Helonek našel doma — ženo mrtvo. Zastrupila se je. Takoj je bil zdravnik pri rokah, ki je konstatiral, da se je žena zastrupila s fosforjem užigalic, ob enem pa je tudi zabeležil, da se žena ni zastrupila z regie-užigalicami, katere so na Francoskem monopol. Nesrečni Helonek tako ni zgubil samo žene, ampak je moral radi kršenja monopola plačati tudi — 50 frankov globe. To je pač več kot smola!

Novi čevlji za vojake poskušajo sedaj upeljati na Angleškem. Novi čevlji imajo pod podplati napravo, ki olajšuje hojo. Človek, ki hodi v takih čevljih, čuti baje tako, kakor bi hodil po blazinah.

Neve vrste gorivo izdelujejo v Londonu — iz smeti, pocestnih odpadkov in iz Themsinega blata, in kar se pomeša še s ceneniimi primernimi kemikalijami. Tako se ustvarja izvrstno ceneno gorivo, ki pusti le 25% pepela. Jedna »tona« takega goriva velja 10 K. Ob Themsu vstajajo tovarne, ki bodo izdelovale tako gorivo, ki je tem važnejša iznajdba, ker se nekateri boje, da v bodočnosti utegne zmanjkati premoga.

Sejmi po Slovenskem od 12. do 17. novembra. Na Kranjskem: 12. v Moravčah, Dobručah, Št. Gothardu, Bučki, pri Fari, na Igu, v Laščah, Srednji vasi v Boh., Razdrtem, Kranju, Ilir. Bistrici, Šmartnu pri Litiji in Bušeti vasi; 13. v Metliki. — Na slov. Štajerskem: 12. na Laškem, v Marenbergu, pri Sv. Mohorju, Ormožu in Lipnici; 14. v Gomilici; 15. v Poličanah, na Vranskem in v Radgoni. — Na Koroškem: 12. v Zgor. Beli, Šmartnu pri Beljaku in v Pliberku. — Na Primorskem: 12. v Palmi, Sežani, Čubedu in Dolini; 17. v Jelšanah.

Društva.

(Družbisv. Cirila in Metoda) sta od prodanih svojih »Vžigalic družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani« gospoda Perdana zopet izročila znesek 400 kron in pravita, da pred koncem leta oddasta isto tako svoto. Opozorjamo slovensko občinstvo vseh pokrajin našega jezikovnega obsega, naj po teh »vžigalicah« podpirajo našo družbo. — A brez dobička mlada gospoda delati ne moreta, če družbi oddajata tolikih svot. Zato naj Vas ne moti to, da 100 zavojčkov stane 5 novčičev morda več, nego pri nekterih drugih vžigalicah. Saj je pa tudi kakovost sedanjih naših sploh najboljja imenovati.

(Mestna hranilnica v Novem mestu.) V mesecu oktobru 1900 je 238 strank vložilo 49.335 K 35 h, 142 strank vzdignilo 39.585 K 27 h, torej več vložilo 9750 K 08 h, 10 strankam se je izplačalo 14.400 K — h. Stanje vlog 1.488.981 K 24 h. Dearni promet 198.816 K 37 h.

Darovi.

Za Jeranovo dijaško mizo so darovali ljubljanski gg. bogoslovci 84 K 64 h. — Nekdo 10 K. — Za verne duše 10 K. Neimenovan 10 K. — N. N. 4 K. Bog plačaj!

Pogorelcem na Boh. Beli so darovali naslednji p. n. gg.:

Tom. Potočnik, župnik na Breznici, zbirko	K 34—
Jan. Dobnikar, župnik na Jančem	» 5—
Ernest princ Windischgrätz na Bledu	» 50—
Profesor dr. Svetina v Ljubljani (10 K za Bl. Ropret, 20 K za Krivčeve.)	» 30—
Alojzij Wester, kapelan v Selcih	» 6—
Andrej Stritar, župnik v Mostah	» 10—
Neimenovan	» 140—
Matej Preželj, župnik v Mavčičah	» 8—
Franc Jereb, vpok. župnik na blej. Otoku	» 10—
Ignacij Frtin, župnik v Zasipu, zbirko	» 22—
Neimenovan iz Stražišča	» 10—
Anton More, župnik v Bukovšici	» 5—
Farani v Mošnjah	» 44—
Janez Berlic, župnik v Mošnjah	» 10—
Frančiškanski samostan na Brezjah	» 10—
Janez Karlin, župnik v Smledniku, zbirko	» 26—
Farni urad na Koroški Beli	» 60-51

Vsem p. n. gg., ki so se tako velikodušno odzvali moji prošnji, izrekam v ime ponesrečenih presrečno zahvalo. Priporočam se pa še nadalje č. gg. sobratom v blagovoljno podporo.

Boh. Bela, 7. nov. 1900

Matija N., župnik.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj, 10. novembra. V skupini kmetskih občin Celje-Brežice kandiduje proti vitezu Berksu Jakob Pukl, izdajatelj lista »Der Süden«.

Dunaj, 10. novembra. Decembra meseca se vrši tu shod mest, ki imajo vsaj 10.000 prebivalcev, na katerem se bode razpravljalo o novih bremenih glede novega domovinskega zakona, o zahtevi, da vlada da odškodnino za dela v prenešenem delokrogu.

Ljutomer, 10. nov. Volilni shod dr. Ploja dobro obiskan, program navdušeno sprejet. Dr. Gregorecu se je izrekla enoglasna zahvala.

Praga, 10. novembra. »Narodny listy« javljajo, da se bodo delegacije že sešle spomladi l. 1901.

Lvov, 10. nov. Rektor lvovskega vseučilišča Bilczewski je imenovan rimsko-katoliškim nadškofom in metropolitom v Lvovu.

Split, 10. nov. Radi za Dalmacijo neugodnega zaključka vprašanja bosenskih železnic izšel je list »Jedinstvo« s črnim robom.

Zagreb, 10. novembra. Razna poročila trde, da je stališče državnega finančnega ministra Kallaya omajano vsled vprašanja bosenskih železnic. Govori se, da bo njegovim naslednikom imenovan hrvatski ban Khuen Heder-vary.

Inomost, 10. nov. Shod severno-tirolskih konservativnih zaupnih mož je sklenil zopet kandidovati dosedanje poslance dr. Kathreina, Hauneisa, Tolingerja in za peto skupino Förgera. Namesto grof Hirna, ki je zastopal Inomost in je kandidaturo odklonil, postavljen bode drug mož.

Pizek, 10. nov. (C. B.) (Hilsner pred porotniki.) Danes so privedli pred sodišče znanega Josua Erbmanne, katerega so dolgo časa zaman iskali. Prišel je sam pred sodno poslopje. Zaslišan je izjavil, da je bil o veliki noči minulega leta v Roudnici.

Petrograd, 10. nov. 40letnico poroke sta praznovala včeraj črnogorski knez in kneginja.

Bruselj, 10. nov. Blizu Waterloo je trčil osobni vlak ob tovornega. Prvi vozovi osobnega ter stroj in več voz tovornega vlaka je razbitih. Kurjač in strojevodja tovornega vlaka sta ubita, 11 oseb, večinoma delavcev, nevarno ranjenih.

Haag, 10. nov. Bursko odposlanstvo se v torek poda v Francijo, kjer se snide s Krügerjem.

Pretorija, 10. nov. Poroča se, da je bil general Dewet na nogi ranjen v boju pri Rendsburgdriftu.

Bothaville, 10. novembra. Reuterjev urad poroča: V nekem (!) tukaj se vršečem boju je bilo ubitih 23 Burov, 30 ranjenih, 100 ujetih. Angleži so ugrabili sedem topov. Izgube na angleški strani so naslednje: Padli so 3 častniki in 4 možje.

Novi-York, 10. nov. »Herold« poroča, da se Bryan od sedaj nadalje posveti samo žurnalistiki. Mac Kinleyu je v posebnem pismu čestital na zmagi.

London, 10. nov. V prekopi Bristol se je ob parnik »City of Viena« zadel neki drug parnik. »Viena« se je takoj potopila. Od 20 oseb se je rešil samo kurjač.

Vojska na Kitajskem.

Berolin, 10. nov. Wolffov urad poroča: Grof Waldersee javlja, da je zopet odprt promet San-Hai-Kwan. Do srede decembra se odpre del do Tonku. Normannov oddelek se je 6. t. m. vrnil v Pekin. Garionijev oddelek je razorožil in razgnal pri Kuansienu štiri regularne bataljone.

Pariz, 10. nov. Iz ravnokar izšle rumene knjige je razvidno, da je princ Čing predlagal 1. julija evropskim velelesilam, naj organizujejo protirevolucijo proti kitajski vladi. Za predlog sta bili Rusija in Francija, ostale proti.

London, 10. nov. (C. B.) »Daily News« poroča iz Niu-Čwanga, da on-

dotne kraje vznemirjajo kitajski roparji, katerih Rusi ne morejo zatreti.

London, 10. novembra. „Daily Express“ poroča iz Shanghaja: Li-Hung-Cang dvomi, da bi bilo mogoče prenoviti zamotane razmere. Ker vele-sile nočejo omiliti svojih zahtev, dela dvor priprave na beg. Spremljalo ga bo 14.000 dobro organizovanih mož.

Zaročenca.
(I promessi sposi.)

Milanska povest iz sedemnajstega veka. — Laški spisal Alessandro Manzoni. prevel I. B.—Č.

(Dalje.)

Tedanje vojaštvo je bilo večji del sestavljeno iz pustolovcev, katere je ta ali oni poveljnik nabral na povelje tega ali onega kneza, časi tudi na svoj račun, da se je potem z njimi vred prodal. Vlekla jih ni plača, ampak bolj nada, da bodo smeli po svoji volji ropati in poljubno pleniti. Stalnega reda ni bilo, ker bi se težko zlagal z neodvisnostjo posameznih poveljnikov. Ti se niso brigali za red, a če bi tudi hoteli, vender bi bilo nemogoče vzdržati ga za stalno. Vojaki te baže bi se namreč uprli poveljniku, ki bi prepovedal pleniti, gotovo pa bi mu zbežali izpod njegove zastave.

Tudi knezi, ki so najemali take čete, so gledali bolj na množico, da bi si zagotovili svoja podjetja, nego na to, ali zadošča njih pičlo imetje, vzdrževati toliko ljudi.

Mezda se je navadno prepozno in z odbitki plačevala. Primankljaj so si vojaki sami pokrili s tem, da so plenili dežele.

Menj kot ime Wallenstein je znan njegov rek: da je lažje vzdrževati stotisoč nego dvanajst tisoč vojakov. Čete, o katerih govorimo, so že pod Wallensteinom pustošile Nemčijo v oni že sami na sebi in radi posledic slavnostni tridesetletni vojski, katera je tedaj že trajala najmanj let. Meji njimi je bil tudi njegov telesni polk pod poveljstvom njegovega namestnika. Ostali poveljniki so bili večji del tudi njegovi učenci in mogoče jih je bilo mej njimi več, ki so štiri leta pozneje pospešili njegov žalostni konec.

Bilo je osemindvajset tisoč pešcev in sedem tisoč konjnikov. Ko pridejo iz Valteline, morajo iti do Mantove zmirom ob Addi do tja, kjer se izliva v Pad, ob katerem so potem morali še precej daleč iti. Bilo je osem dni hoda po milanski vojvodini.

Velik del prebivalcev zbeži v gore, vzame s sabo vse dragocenosti in skrije svoje črede. Drugi ostanejo doma, da bi branili bolnike, čuvali hiše ognja ali pazili na skrite in zakopane zaklade; drugi pa ostanejo doma, ker nimajo ničesar izgubiti ali celo lahko kaj pridobe. Prednje čete se precej razkropé po okolici in začno takoj pleniti. Kar se dá odnesti, izgine, ostalo pa pokončajo in ugonobijo, razrušijo poslopja, hiše, hleve, trapijo ljudi in onečajo deklince in žene. Vse zvižaje in iznajdbe v varstvo imetja so nepotrebne, časi celo pogubonosne.

Vojaki so vedeli za najbolj skrite zvižaje, prebrskali so vse hišne kote, podirali stene in trgali pokrove. Na vrtovih so hitro opazili, kje je prst na novo odkopana. Celo po gorah plenijo črede. S pomočjo hudobnih vodnikov poiščejo po jamah bogatino, ki so se tu sem zarili. Vlečejo jih na zjih domove in jih z mučenjem in trpinčenjem prisilijo, da pokažejo svoje zaklade.

Naposled odrinejo. Bobnanje in trobentanje zamira v daljavi, nekoliko mirnih ur preteče v grozi in strahu, potem pa se začne zopet novo bobnanje in trobentanje, ki naznanja novo četo.

Ker ti ne najdejo več plena, toliko bolj divje pokončavajo ostanke, zažigajo izpraznjene posode in vrata izb, kjer ni več najti ničesar, in tudi hiše. Ljudstvo grozno mučijo. To traja dvajset dni, kajti na toliko čet je razdeljena vojska.

Najpreje se vržejo na Colico ti vragi, potem na Bellano, razkrope se po Valsassini, od koder privró v Lecco.

Devetindvajseto poglavje.

Mej temi od nesreče preganjanimi srečamo tudi svoje znance.

Kdor ni videl dona Abbondio onega dne, ko se je raznesla novica, da se bliža sovražnik zapuščajoč za sabo grozo in trepet, ta ne vé, kaj je strah in bojazen. Sedaj pri-

dejo; trideset, štirideset, petdeset tisoč jih je; sami vragi, krivoverci, antikristi. Oplenili so Cortenuovo, zažgali Primaluno, opustošili Introbio, Pasturo, Barsio, so že v Balabbio, jutri so tu.

Te novice so šle od ust do ust. Vse teka sem ter tja, posvetuje se, vsakdo omahuje, ali bi bežal ali ostal. Ženske se zbirajo in si z rokami rujejo lase.

Don Abbondio je pred vsemi drugimi sklenil, da zbeži, a povsod vidi nepremagljive zapreke in grozne nevarnosti. „Kaj naj storim?“ kriči don Abbondio.

V gore je težavno hoditi in še varno ni tam. Slišalo se je, da suličarji plezajo po gorah kot mačke, ako zavohajo kje plen. Jezero je razburkano. Veter piše, večji del ribičev se je prepeljal s svojimi čolni na drugo stran, da bi jim ne bilo treba prevahati vojakov in prateža. Oni, ki so ostali, morali so prepeljati neizmerno množico ljudi v viharju in burji, da bi se lahko vsak trenotek zvrnili.

Da bi se ognil prodirajoči vojski, ni mogel nihče dobiti niti voza niti konja. Peš bi don Abbondio ne prišel tako daleč, da bi ga ne mogli vojaki prehiteti. Bergameška meja ni bila tako daleč, da bi ne mogel v par urah priti v varno zavetje. A izvedelo se je, da je iz Bergama v naglici odrinil oddelek konjice, da bi se skital po meji in varoval pešcem hrbet. Konjiki, takozvani „cappelletti“ bili so pravi vragi in se bili še huji nego suličarji.

Ubogi mož je ves zmešan letal po hiši gori in doli za Perpetuo, da bi se z njo posvetoval. A Perpetua je v naglici zbirala hišno orodje, da bi je skrila v podstrežje. Tekala je sem ter tja kot brez glave, dela je imela polne roke; don Abbondio le odgovori: „Sedaj vse te stvari denem v kraj; potem pa se pomeniva!“

Don Abbondio jo hoče zadržavati in se z njo posvetovati. Toda ona je bila tako preobložena z delom, tresla se je od strahu in jezila radi sitnosti don Abbondia, da ni bilo mogoče z njo govoriti. „Saj si tudi drugi znajo pomagati; zakaj bi si ne znala midva? Ne zavirajte me vedno! Ali menite, da se drugi ne bojé za svojo kožo? Ali mislite, da vojaki baš na vas mislijo? Raji mi pomagajte, nego da mi vedno cepetate pod nogami jokajoč se in stokajoč!“

Tako se Perpetua znebi kurata, sklenila je že, kadar bode dokončala to sitno delo, kurata prijeti kot dečka za roko in ga peljati v gore.

Don Abbondio osamljen stopi k oknu, poluka na cesto in vleče na ušesa. Ko vidi ljudi mimo prihajati, kriči na pol jokavo, na pol očitljivo: „Poiščite vender svojemu kuratu konja, mulo, osla! Nihče se ne zmeni zame! Tako ljudstvo! Počakajte me, da gremo skupaj! Počakajte, da vas bode petnajst, dvajset in peljite s sabo mene zapuščenega kurata! Ali me hočete prepustiti onim psom? Ali ne veste, da so sami luteranci, kateri imajo za dobro delo, če ubijejo duhovnika? Ali hočete, da tukaj umrem kot mučenec? O to ljudstvo! to ljudstvo!“

(Dalje prih.)

Cisto medicin. ribje olje.

Deželna pri Mariji Pomagaj
lekarna pri Mariji Pomagaj

Cubar, Primorsko, septembra 1900.

Blag. g. Milan Levstek, lekarnar v Ljubljani.

Iz srca se Vam zahvaljujem za dobroto Vašog neprecenljivega dobrog in pristnega medicinskega ribjog olja, katerega že dle časa samo iz Vaše dobro znane lekarne naročam in uporabljam za sebe in svojo rod-bino sigurnim učinkom. Isto je prijetnega ukusa in lahko prebavljivo. Prosim, pošljite mi zopet šest steklenic za 2 gl. 50 kr.

Pozdravljam in ostajam Vam udani

839 8 Anton Ožbolt, trgovec in posestnik.

Steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gl. 50 kr.

Razpošilja vsak dan z obratno pošto

dež. lekarna pri Mariji Pomagaj

Mr. Ph. M. Leusteka v Ljubljani.

Resljeva cesta št. 1., poleg mesarskega mosta.

Umrli so:

9. novembra. Helena Parapat, zasebnica, 84 let, Ulice na Grad 8, ostarelost.

V bolnišnici:

5. novembra. Uršula Lukam, dnarica, 46 let, jetika.

7. novembra. Cecilija Aleš, črevljarska žena, 82 let, Meningitis. — Stefan Terdina, dninar, 22 let, Gangraena pulm. post pneumoniam.

Cena žitu na dunajski borzi
dné 9. oktobra 1900.

Za 50 kilogramov.

Pšenica za pomlad . . .	K 7.89 do K 7.90
Rž za pomlad . . .	» 7.64 » » 7.65
Turšica za maj junij /01 . . .	» 5.33 » » 5.34
Oves za pomlad . . .	» 5.88 » » 5.89

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m. srednji zračni tlak 736.0 mm.

čas opazovanja	stanje barometra v mm.	temperatura po Celsiusu	vetrovi	nebo	padavina v 24 urah
9. 9. 1900	738.2	10.4	sl. zah.	oblač.	
10. 9. 1900	736.2	9.7	sl. zah.	oblač.	0.0
2. popol.	734.2	10.4	brezvetr.	»	

Srednja večerajšnja temperatura 10.6. normale: 5.1°.

1002 1—1

Frančiška Denkl in Eli-zabeta Zabukovec naznanjati vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je njuna ljuba sestra oziroma teta in svakiinja gospodica

Jerica Selan
posestnica

danes ob polu 7. uri zjutraj po dolgi boleznin in večkrat sprejetih svetih zakramentih za umirajoče umrla.

Pogreb pokojnice bode v nedeljo 11. t. m. ob polu 4. uri popoldne iz žalostinjske hiše Poljanski nasip št. 10. pri svetem Kristofu.

Svete maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi svetega Petra.

Rajca se priporoča v blag spomin in pobožno molitev.

Venci se hvaležno odklanjajo.

V Ljubljani, dne 10. novembra 1900.

Zahvala. 1001 1—1

Za izkazano sočutje o priliki smrti svojega soproga, oziroma očeta i. t. d., gospoda

Gregorija Pikuša

se v svojem in v imenu vseh sorodnikov najiskrenejše zahvaljujem vsem onim, ki so se v tako mnogobrojnem številu udeležili pogreba predragega rankega, zlasti pa še posebno pekovskim mojstrom za darovani prekrasni venec.

V Kranju, dné 7. listopada 1900.

Marija Pikuš.

Izjava.

Podpisani obžalujem in prekličem vse besede, katere sem pisal na ravnanje c. kr. drž. železnice v Beljaku o gospodu Josipu Fuginu, postajenačelniku v Dobropolju, ker nisem imel nobenega uzroka se pritožiti zoper omejenega gospoda, in so torej vsa, gospodu Fuginu storjena očitana popolnoma izmišljena. Prosim ga po tem potu za odpuščanje.

Dobropolje, 8. novembra 1900.

Anton Spolar.

Gori stoječa izjava daje podpisanemu županstvu povod, občane svariti, da bi služabnike c. kr. avstr. drž. železnice s takimi neresničnimi pritožbami na predstojajoče uradne oblasti na časti žalili, ker bi se taka dejanja v slučaju strogo zaporom ali s plačo v denarjih kaznovala, ali pa kakor v tem slučaju provzročijo županu najmanjše celo vrsto neprijetnosti.

Županstvo Videm
8. novembra 1900.

1003 1—1 F. Žnidaršič.

1006 3—1

Oklic.

V konkurzu Ivana Kramarja, trgovca v Idriji, se prodaja ofertnim putem tistemu, ki največ ponudi, skupno (en bloc) vsa na 17.609 K 89 v. cenjena kreditarjeva zaloga trgovinskega blaga, katero je popisano v inventarskem zapisniku z dne 9. oktobra 1900 S. 17/00/33 pod točkami 1 do 1074, izvzemši točk 1023 in 1024, pod sledečimi pogoji:

- 1.) Konkurnzna masa ne prevzame nikakoršne garancije za popolnost in resničnost inventarnega zapisnika in za kakovost blaga.
- 2.) Pod cenilno vrednostjo se ponudba ne sprejme.
- 3.) Konkurnzna masa si pridrži po sklepu upniškega odbora pravico ponudbe, katere se bodo podale, ali sprejeti ali pa tudi poljubno odkloniti.
- 4.) Ponudniki morajo svoje ponudbe doposlati do 20. novembra 1900. do 6 ure zvečer konkurznemu upravniku g. dr. Franc Tomišku, odvetniku v Ljubljani, Breg 20 pismeno. Ob zajednem mora vsak ponudnik položiti vadij, to je 10% od inventurne vrednosti 17.609 K 89 v. tedaj v znesku 1761 K.

Kupcu je trgovinski lokal na razpolago do konca decembra 1900.

Inventarski zapisnik je moči pregledati pri konkurznem komisarju.

Idrija, dne 7. novembra 1900.

Konkurzni komisar:
Sturm.

VABILO.
na
izvanredni občni zbor
„Hranilnice in posojilnice v Laškem,
registrirane zadruge z neomej. zavezo“
ki se bode vršil
v nedeljo 25. novembra 1900
ob 4. uri popoldne
v lastni dvorani v Laškem
s sledečim dnevnim redom:
1. Prememba pravil.
2. Slučajnosti.

1007 1—1 K obilni udeležbi vabi
načelstvo.

V slučaju, da zgoraj sklicani občni zbor ne bi bil ob določeni uri sklepčen, vrši se ob 5. uri isti dan, na istem prostoru in z istim dnevnim redom drugi občni zbor, koji bode sklepčen brez ozira na število vdeležencev.

VABILO
na
I. redni občni zbor
„Kmetijskega društva v Laškem,
registr. zadruge z omejeno zavezo“,
kateri se bode vršil
v nedeljo, 25. novembra 1900,
ob 3. uri popoldne
v dvorani hranilnice in posojilnice v Laškem
s sledečim dnevnim redom:
1. Poročilo načelstva.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Odobritev letnega računa za l. 1899.
4. Slučajnosti.

K obilni udeležbi vabi
Načelstvo.

1008 1—1

Opomba. V slučaju, da bi ta občni zbor ne bil sklepčen ob določeni uri, vrši se ob 4. uri drugi občni zbor isti dan, v istih prostorih in z istim dnevnim redom, brez ozira na število navzočih udov.

Barve za umetnike, düsseldorfске, dr. Schönfelda, v pušicah, za akademične slikarje, ter Kaspar-jeve in Spitzauer-jeve, dobé se pri trvdki **BRATA EBERL v Ljubljani,** Františkanske ulice.

Vnanja naročila proti povzetju. 228 7 11—6

V najem se daje
kovačnica,
jedna delavnica **ključavničarska** in jedna **kleparska.**
Več pové I. I. Kantz, Rimska cesta št. 16. 999 7—1

Graščina v Brežicah
ima še večjo množino **prav dobrega**
vina
iz **Sromeljskih goric** po ugodni ceni
na prodaj.
Za pristnost vina se jamči. Oddá se v večji in manjši množini. 970 3—3

S 17/00
57

Oklic.

V konkurzu Ivana Kramarja, trgovca v Idriji, se prodaja ofertnim putem tistemu, ki največ ponudi, skupno (en bloc) vsa na 17.609 K 89 v. cenjena kreditarjeva zaloga trgovinskega blaga, katero je popisano v inventarskem zapisniku z dne 9. oktobra 1900 S. 17/00/33 pod točkami 1 do 1074, izvzemši točk 1023 in 1024, pod sledečimi pogoji:

- 1.) Konkurnzna masa ne prevzame nikakoršne garancije za popolnost in resničnost inventarnega zapisnika in za kakovost blaga.
- 2.) Pod cenilno vrednostjo se ponudba ne sprejme.
- 3.) Konkurnzna masa si pridrži po sklepu upniškega odbora pravico ponudbe, katere se bodo podale, ali sprejeti ali pa tudi poljubno odkloniti.
- 4.) Ponudniki morajo svoje ponudbe doposlati do 20. novembra 1900. do 6 ure zvečer konkurznemu upravniku g. dr. Franc Tomišku, odvetniku v Ljubljani, Breg 20 pismeno. Ob zajednem mora vsak ponudnik položiti vadij, to je 10% od inventurne vrednosti 17.609 K 89 v. tedaj v znesku 1761 K.

Kupcu je trgovinski lokal na razpolago do konca decembra 1900.

Inventarski zapisnik je moči pregledati pri konkurznem komisarju.

Idrija, dne 7. novembra 1900.

Konkurzni komisar:
Sturm.

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 6
se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke
iz trpežnega in solidnega
blaga po nizkih cenah.
Opozarja na veliko svojo zalogo
izgotovljene obleke
posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.
170 74

Zanesljivo pristna vina
črna in bela
iz istrskih in delmatinskih vinogradov
priporoča 908 10 6
C. Zalaznik v Pulju (Pola).
Cene brez konturence.

Na najvišje povelje Nj. c. in k. apost. Velikanstva

XXI. c. kr. državna loterija

za skupne vojaške dobrotelne namene.

Ta denarna loterija — edina v Avstriji za-
konito dopuščena — ima 18.122 dobitkov v goto-
vem denarju v skupnem znesku 418.640 kron.

Glavni dobitki znaša

200.000 kron
v gotovem denarju.

Za izplačilo dobitkov jamči c. kr. loterijski urad.

Žrebanje nepreklicljivo dne 13. decembra 1900.

Jedna srečka stane 4 krone.

Dobiti so srečke pri državni loteriji na Dunaji,
L. Riemergasse 7, po tabačnih trafikah, loterijah, pri
davkarjih, poštnih in brzojavnih pa železničnih uradih,
po menjalnicah itd. Načrt loterije brezplačno.

Srečke se pošiljajo poštne prosto.

C. kr. vodstvo državne loterije.
119 10-4 Oddelek za državno loterijo.

Valentin Accetto

zidarski mojster

v Ljubljani, Trnovski pristan 14,
se priporoča slav. občinstvu, prečast. duhov-
ščini, gg. podjetnikom in društvom za vsa
ter raznothera 90 17

zidarska dela.

Prodaja tudi iz lastne opekarne

opeko vseh vrst.

— Domača umetnost! —

Podobarski in pozlatarski atelje

ANDREJ ROVŠEK v Ljubljani

Kolodvorske ulice št. 22

60 52-44 v hiši gosp. Wessner-jeve

se priporoča prečastiti
duhovščini in cerkve-
nim predstojateljem v
navedila za izvrševanje
vsakovrstnih, strogo
umetniško izvršenih

lesenih

oltarjev

v raznih slogih

* kipov *

in svetniških soh

od kamena, gipsa

ali lesa itd.

Oltarne skupine

iz različnega ma-

terijala.

Priznana umetniško

dovršena dela!

Priznana pisna

so na razpolo go.

— Domača —

tvrdka!

ANT. PRESKER

krojač v Ljubljani,
Sv. Petra cesta št. 6
se priporoča preč. duhovščini
v izdelovanje vsakovrstne
duhovniške obleke
iz trpežnega in solidnega
blaga po nizkih cenah.
Opozarja na veliko svojo zalogo
izgotovljene obleke
posebno na haveloke v naj-
večji izbiri po najnižjih cenah.
170 74

Naznanilo.

Slav. občinstvu uljudno naznanjava, da
sva prevzela

gostilno

vinotrčca g. Alojzija Zajca

v Šiški št. 152

ter boveda točila le dobro znano pristno
vino zgorej imenovanega, kakor tudi
bceda cast. gostom vedno lahko postregla
z izvrstno dobro kuhinjo z gorkimi in
mrzlimi jedili.

V nadi prav obilega poseta zagotavlja
najsolidnejšo in vedno točno postrežbo ter
se najtopleje priporoča.

994 3-2

A. M. Rus.

Sloveči profe-
sorji zdravilstva
in zdravniški pri-
poročajo

Želodčno *

* tinkturo

lekarnarja Piccoli

v Ljubljani

dvornega založni-

ka Nj. Svetosti pa-

peža

ko želodec
krepkuje in
tek vzbujajo-
če, dalje kot pre-
bavljenje in
telesno od-
prtje pospešu-
je s sredstvo, po-
sebnost onim, ki
trpi na navadnem
telesnem za-
prtju.

Razpošilja se proti povzetju v škatljah po 12 in
III. več steklenic. 591 50-19

Patenti! Iznajdbe!

Da gg. iznajdnikom dam priliko, se osebno do-
govoriti zastran pridobitve patentov v katerikoli državi
sveta, pridem v četrtek dne 15. novembra v
Ljubljano ter oslanem „pri Slonu“. Vabim na
obilen obisk za čas od 9. do 12. ure dopoldne.

Inženir **M. Gelbhaus,**

oblastveno potrjen in zaprisežen oskrbnik za patente
na Dunaji, L. Graben 29 a. 987 3-3

Davnej potrjeno dijetel,
kosmet. sredstvo (uma-
zanje) za krepitev in
utrjevanje kit in mišic
človeškega telesa

Kwizdov fluid.

Znamka: Kača (tekočina za turiste).

Turisti, kolesarji in jezdec
uspešno rabijo ta fluid za krepitev
in poživljanje po daljnih turah.

Cena: Cela steklenica 2 K, pol
steklenice 1 K 20 h.

Pristno je dobiti v vseh lekarnah. G. 632 20-6

Glavna zaloga: Okrožna lekarna v
Korneuburgu pri Dunaju.

Špitalske ulice št. 7, I. nadstr.

Zobozdravniški in zobotehnični atelje.

Ordinacija od 9—6., ob nedeljah in praznikih od 9.—12. ure.

Zobozdravnik

751 13

med. univ. D^r. RADO FRLAN

specijalist za zlate plombe,

naznanja p. n. občinstvu, da si je nabavil električno pripravo za vlijanje
porcelanastih plomb, katere se delajo popolnoma jednake zobu tako, da jih
ni možno spoznati.

V njegovem ateljeju se izdelujejo: posamični zobje vsake vrste, zlate krone
in sponse, zobovja iz zlata, kavčuka, aluminija, celuloide in cina.

Opomba. Zlate in porcelanaste plombe, kakor tudi vse operacije v
ustih izdeluje zobozdravnik dr. R. Frlan s a m, ne pa znabiti kak tehnik.

Za
15
Kron

krasna

harmonika

z 10 trojnimi tipkami iz jekla, orgle,
na vsakem gubnem vogalu okovi iz
medenine, jeklena klaviatura s skupno
72 močnimi glasovi.

Praktična

v zajedeno najbolj izdelavi pošilja proti povzetju ali predplači. Dvostopne z 19 dvojnimi jeklenimi
tipkami, 6 močnimi basi, sicer kakor zgoraj: od Kron 20, 30, 40 in višje in trispone, hromatične, naj-
boljše, kar se izdeluje, svetovno znane, renomirane trgovsko sodno protokolirane, 30 let obstoječe tvrdke:

Ivan N. Trimmel, izdelovatelj harmonik, Dunaj VII/3, Kaiserstr. 74.

Obširni ilustrovani ceniki zastoj. Praktične sole za dve- in trispone, kakor tudi hromatično harmoniko
po K 3 in K 3'60. — Pri nakupu harmonike zaračunim za solo le polovično ceno.
Flavte, violine, citre, kitare, lajne, albumi z godbo, vrčki itd. vedno v zalogi na izbero.

Za
12
Kron

krasna

harmonika

z 10 dvojnimi tipkami iz jekla, na vsa-
kem gubnem vogalu okovi iz medenine,
jeklena klaviatura s skupno 25 glasovi.

šola 50 h.

44 12-11

Kranjske klobase

velike po 18 kr., čisto prešicevo meso, šunke brez
kosti po 90 kr. kg., suho meso in slanina po 70 kr.
pečenka iz prešicevega mesa, kilogram 80 kr., friša
čeva prešiceva nasoljena 17 kr. komad — pošilja po
poštnem povzetju

980 6-3

Janko Ev. Sirc v Kranju.

Jan. Dogan-a

mizarski pohištveni obrt

536 22 v Ljubljani

na Dunajski cesti št. 19 (v Medjatoji hiši)

priporoča svojo dobro vrejeno

zalogo

vsakovrstnega likanega
in politiranega

pohištva.

Naročila se točno izvršujejo.

Cenilnik s podobami zastoj in franko.

Elegantne klobuke

za dame in otroke,

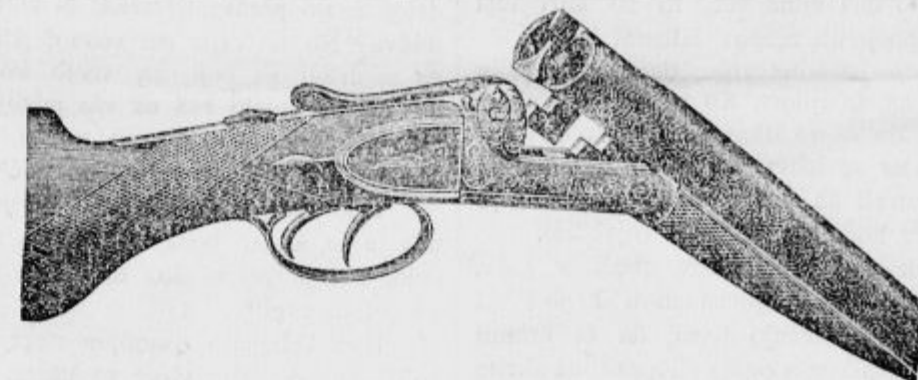
čepice

za dečke in deklice

priporoča po zelo niski
ceni 889 6

Karol Recknagel,

Mestni trg št. 24.

priporočam svojo bogato zalogo pušk najnovejših sistemov in najnovejše vrste revolverjev itd.
vseh pripadajočih rekvizitov in municije, posebno pa opozarjam na

730 20-13

trocevne puške

katere izdelujem samo jaz in katere se radi svoje lahkote in priročnosti vsakemu najbolje priporočajo. — Ker
se pečam samo z izdelovanjem orožja, se priporočam p. n. občinstvu za mnogobrojna naročila ter izvršujem
tudi v svojo stroko spadajoče naročbe in poprave točno, solidno in najceneje. — Z veljospoštovanjem

Fran Sevčik, puškar v Ljubljani, Židovske ulice.

Ilustrovan cenik se pošlje na željo zastoj.

Proda se!

1.) pristava na Boričevem pri Novem mestu, obstoječa iz hiše,
hlevov, pōda, kozolca, dveh letos s Tomaževu žindro pognojnih travnikov, lepega, z
najzlahnejšim sadjem zasajenega vrta in njiv, v skupnem obsegu 23 oralov, eventualno
tudi parcelirano; od 56 oralov gozda prepustilo bi se kupcu le 2—4 orale;

2.) 541 nad 100 let starih hrastov in 1624 drslih smrek iz
Boričevskih gozdov;

3.) dvoje stavbišč z velikim sadnim vrtom v Novem mestu, v naj-
bližji okolici novega justičnega poslopja, okrajnega glavarstva in poštnega urada, ter

4.) dve večji njivi na takozvanem mestnem polju, od katerih bi bila jedna
tudi za stavbo kake vile posebno pripravna, ker leži na h. mu. s krasnim razgledom
proti jugu in proti Gorenjski, nad vilo g. nadinženčrja Valke in kjer bo tudi reservoir za
novomeški vodovod zgrajen.

Važno za spekulante! Občeznano je, da primanjkuje v Novem
mestu primernih stavbišč, in sta v zadnjih dveh letih prodala dva neposredna soseda dvoje
manjših stavbišč za 4000, oziroma 5000 goldinarjev.

Dovoli se tudi plačilo na obroke

992 2-2

Natančneje izve se pri lastniku Viktor Rohrmann-u v Ljubljani.

Slovenci!

zahtevajte

barvene

razglednice

domačega izdelka: Rožnik,

Šmarna gora, Fužine, Medvode,

Hamnik, Narodna noža itd., dalje za

božično, novoletno in velikonočno

dōbo, koje je založila tvrdka

A. Turk, v Ljubljani, na Dunajski cesti.

Vsprejema naročila na vsakovrstne razglednice
ter je izvršuje po najnižji ceni.

DR. JANKO BREJC

zagovornik v kazenskih zadevah

v Ljubljani, na Dunajski cesti
Medjatova hiša.

889 11

Hotel „Graiser“,

novo zgrajeno poslopje, komfortno urejen, priznana dobra kuhinja, pristna, naravna vina, v bližini juž. in drž. železnice.

→ Nizke cene. ←

Hlev na razpolago.

Andrej Šmoliner,

hotelir, 1004 3-1

bivši vratar v hotelu „pri Slomu“.

Pariška svetovna razstava 1900: „Grand Prix“.

Najvišja odlika!

Na 7 prejšnjih razstavah s prvimi darili odlikovano.

Prisno
le
z

na
pod-
platu.

Šent Peterburške
galoše
čevlji za sneg, „Storm Slippers“.

978 10-2

Vsak dan jih izdela
tovarna

40.000 parov!

Edini kontrahenti: Messtorff, Behn & Co., Dunaj, I.

Na drobno na prodaj v vsaki boljši prodajalni čevljev, gumi in modnega blaga.

IVAN MILAVEC

izdelovatelj orgelj

v Ljubljani, Cerkvene ulice št. 19

se najljubše priporoča prečistiti duhovščini za izdelovanje

novih cerkvenih orgelj

po najnovejših in preskušanih sestavih, z večletnim poročtvom.

Nadalje se priporoča tudi za vsa v to stroko spadajoča popravila (predelavanje, vglasevanje itd.), katera se izvršujejo točno in po najnižjih cenah.

956 5

Otvoritev nove restavracije.

Zahvaljujoč se svojim dosedanjim čestitim gostom, ki so mi s svojim obiskom izkazovali zaupanje kot dolgoletnemu gostilničarju v Kopitarjevih ulicah, in ostalemu sl. občinstvu, naznanjam uljudno, da sem

v nedeljo dné 4. novembra

otvoril svojo novo, izborna urejeno

restavracijo

na svojem lastnem posestvu v bivši

Seunig-ovi graščini (Rosenbüchel)

pod Rožnikom.

Zagotavljam, da mi bode, kakor doslej, prva skrb postreči p. n. gostom z najizbornejšim nepokvarjenim dolenskim, štajerskim, črnim istrijskim in goriskim vinom. Točil bodem sveže, najfinejše Koslerjevo in plzensko pivo, vzorno bom postregel z izborno črno in belo kavo, čajem, čokolado itd. ter s pristno domačo žgano pljao.

Vsestranskim zahtevam bode služila tudi moja izborna urejena kuhinja, ki bode postrezala z najokusnejšimi gorkimi in mrzlimi jedili.

Zagotavljam točno in hitro postrežbo prosim mnogobrojnega obiska ter bilježim odličnim spoštovanjem

984 3-3

Franc Čonček, restavratör.

Podpisana ima v zalogi najraznovrstnejše trpežno, krasno blago za bandera, baldahine, raznobarvne plašče, kazule, pluviale, dalmatike, velume, albe, koretelje, prte itd.

sploh vse, kar se rabi v cerkvi pri službi božji. — Prevzema tudi vezenje, prenovljenje stare obleke in vsa popravila. — Izdeluje ročno in pošteno po najnižji ceni bandera in vse drugo obleko.

Prečastite gospode prosim, da se blagovolijo pri naročilih ozirati na domačo trdko ter ne uvažujejo tujih trdk, društev in potujočih agentov.

Zagotavlja hitro in najpoštenejšo postrežbo in najnižjo ceno, zatrjuje, da bode hvaležna tudi za najmanjše naročilo.

Najodličnejšim spoštovanjem se priporoča 502 52 23

Ana Hofbauer,

imejteljica zaloge cerkvene obleke, orodja in posode v Ljubljani, Wolfve ulice 4.

Ker se nočem v prihodnje s poljedelstvom baviti v toliki meri kakor do sedaj

prodam

lepo veleposestvo

blizu Ljubljane, tik železnice, obsežajoče: 140 oralov arondiranih, obdelanih in dobro zagnojnih njiv in travnikov in zaraščenih gozdov,

krasno gospodarsko hišo

z velikim sadnim vrtom, velike za 50 glav živine zadostujoče hleve, nove svinjake in vsa druga gospodarska poslopja, nadalje konje, 36 glav lepe goveje živine, 20 prašičev najboljše pasme, pohištvo, vozove in drugo gospodarsko in poljedelsko orodje, vse v najboljšem stanu.

Posestvo je zelo pripravno za veliko mlekarijo ali katerokoli industrijsko podjetje. — Plačilni pogoji so zelo ugodni. Plačati je nekaj na račun, za drugo se čaka. — Posredovalci so izključeni.

Oziral se bode samo na resne ponudbe. Natančni pogoji izvedo se pri meni.

Z odličnim spoštovanjem

Fran Štrukelj,

990 3-2

posestnik v Ljubljani, Kolodvorske ulice.

„Pri Ivanki“.

Ljubljana, Stari trg št. 28, Ljubljana.

Usojam si opozoriti slavno občinstvo, da sem odprla

1005 3-1

dné 8. novembra 1900

prodajalno vsake vrste manufakturnega in modnega blaga, kakor sukna in cajga za moške obleke, lepega volnenega blaga, kambrika, barhenta za ženska oblačila. — Nadalje bodem imela v zalogi belo, rjavo in pisano kontenino in velike zimske rute. Pletene, volnene, barhentaste, cajgaste in svinjate rute so vedno v veliki množini na izbiro.

Istotako bodem imela v zalogi raznovrstno perline in be'lo blago, kakor srajce, ovratnike, nogovice, rokavice, šerpe. Nadalje bodem imela lovske srajce, pletene jopice, zimske otročje havbice itd.

Zaloga izgotovljenih ženskih oblek. Naročila ženskih oblek izvršujem najhitreje, točno in natančno po nizkih cenah.

Pridite v mojo prodajalno in prepričali se bode, da je pri meni res jako nizka cena in dobro blago, kakor tudi jako hitra in prijazna postrežba.

Zaloga Karl Giani-jevih vezil in tkanin

FELLINGER in HASSINGER

c. in kr. dvorni založniki.

114 26-14

Cerkvena oblačila, društvene zastave itd.

Dunaj, I., Seilergasse 10, „Göttweigerhof“.

Krasni cenik z nad 300 podobami brezplačno.

Delavnica kleparskih, ključarskih, kovino-tiskarskih, stavbenih in galanterijskih del.

Anton Belec

Št. Vid nad Ljubljano

izdeluje in ima v zalogi cerkvene svetilnice ali stalnice, dve po:

iz kositarja 12, 15, 18, 20 gld.,

iz medenine 22, 24, 28, 32 gld.,

iz tompaka

40, 50 gld.,

obhajilne

svetilnice

iz kositarja

po 2 gld., iz

medenine

po 5, 8, 10 gl.,

pušice z

zvončki

za pobiranje

milosčine, iz

kositarja

po gld. 150,

iz medeni-

ne po 5 gld.,

štedilna

železna

ognjišča,

vsajeznain

tudi razna za

vzidanje.

688 (10-10)

Pokrivanje in barvanje zvonikov ter napeljevanje strešnih žlebov in strelavadov.

Razne železne ograje, vrata, omrežja za pokopališča itd. — Skritevjo zvonikov prevzema ob enem tesarska dela.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Stanje hranilnih vlog 30. sept. 1900
čez 5 milijonov kron.

Denarni promet v devetih mesecih
čez 17 milijonov kron.

Ljudska posojilnica

preje: Gradišče štev. 1, sedaj: Kongresni trg štev. 2, I. nadstropje
sprejema

hranilne vloge

vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan in jih obrestuje po

4¹/₂%

brez kakega odbitka, tako da sprejme vložnik od vsacih vloženih 100 gld. čistih 4 gld. 50 kr. na leto.

Stanje hranilnih vlog 30. septembra 1900:
5,853.620 K 97 h.

Promet v mesecih od 1. jan. do 30. sept. 1900:
17,740.643 K 16 h.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje kaj prekinilo.

Za nalaganje po pošti so poštnohranilnične položnice na razpolago.

V Ljubljani, dné 1. oktobra 1900.

Dr. Ivan Šusteršič,
predsednik.

Josip Šiška,
knezoškofjski kancelar,
podpredsednik.

Odborniki:

Anton Belec,
posestnik, podjetnik in trgovec v
Št. Vidu nad Ljubljano.

Dr. Andrej Karlin,
stolni kanonik v Ljubljani.
Karol Kauschegg,
veleposestnik v Ljubljani.
Matija Kolar,
župnik pri D. M. v Polji.

Ivan Kregar,
načelnik okrajne bolniške blagajne
v Ljubljani.
Frančišek Leskovic,
zasebnik in blagajnik „Ljudske
posojilnice“.

Dr. Viljem Schweitzer,
odvetniški koncipijent v Ljubljani.
Gregor Šlibar,
župnik na Rudniku.
Dr. Aleš Ušeničnik,
profesor bogoslovja v Ljubljani.

966 4

Josip Kastelic,

krojaški mojster,

v Ljubljani, Vodnikov trg št. 4,

priporoča se prečastiti duhovščini v

izdelovanje vsakovrstne

obleke,

posebno

talarjev, površnikov itd.

Izdelujem birete, cingulum in vsakovrstne šemise, kakor tudi vsa druga v to stroko spadajoča dela natančno po meri.

Prosím prečastito duhovščino, da me blagovoli počastiti s cenjenimi naročili, zagotavljajoč, da bodem vedno skrbel, da zvršim vsako naročilo v največjo zadovoljnost preč. naročnikov.

Slav. p. n. občinstvu priporočam svojo dobro urejeno krojaško delavnico, v kateri izdelujem

obleke za gospode in dečke

po najnovejšem kroju, natančno po meri.

86 41

Zunanja naročila točna. — Cene primerno nizke.

Puškar

Fr. Kaiser

v Ljubljani

priporoča za dōbo lova ter pošilja

puške

in vse druge lovske potrebščine

katerih ima veliko zalogo.

753 11

Dunajska filialka

Hranilne vloge na knjižice s 4%.

Menjalnica, borzno posredovanje, posojila na vrednostne papirje, menični eskompt, vinkuliranje in razvinkuliranje obligacij.

Živnostenská banka

na Dunaju, I, Herrengasse 12.

Glavnice v akcijah 20,000.000 K.

Reservni zaklad nad 7,500.000 K.

Centrala v Pragi.

Podružnice v Brnu, Plznju, Budejovicah, Pardubicah, Taboru, Benesavi, Iglavi, Moravski Ostravi.

Dunajska borza.

Dné 9. novembra.

Skupni državni dolg v notah	97.50
Skupni državni dolg v srebru	97.35
Avstrijska zlata renta 4%	114.65
Avstrijska kronska renta 4%, 200 kron	98.55
Ogerska zlata renta 4%	114.85
Ogerska kronska renta 4%, 200	90.35
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	1692.—
Kreditne delnice, 160 gld.	662.50
London vista	240.65
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	117.65

Dné 9. novembra.

20 mark	23.52
20 frankov (napoleonador)	19.19 ¹ / ₂
Italijanski bankovci	90.60
C. kr. cekini	11.38
3-2% državne srečke l. 1854, 250 gld.	170.—
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	162.—
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	203.—
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	94.30
Tisine srečke 4%, 100 gld.	—
Dunavske vravnjavne srečke 5%	253.—

Dunavsko vravnjavno posojilo l. 1878	106.—
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	93.75
Priporitetne obveznice državne železnice	410.—
južne železnice 3%	324.—
južne železnice 5%	119.75
dolenjskih železnic 4%	99.50
Kreditne srečke, 100 gld.	397.—
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	350.—
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	42.75
Ogerskega	5.—
Budimpešt. bazilika-srečke, 5 gld.	12.50
Rudolfove srečke, 10 gld.	59.—

Salmove srečke, 40 gld.	175.—
St. Gendis srečke, 40 gld.	193.—
Waldsteinove srečke, 20 gld.	—
Ljubljanske srečke	50.—
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	273.—
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	6230.—
Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	806.—
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	113.—
Splošna avstrijska stavbinska družba	157.—
Montanska družba avstr. plan.	425.50
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	474.—
Papirnih rubljev 100	251.25

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za izgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje. Kulantina izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„M E R C U R“
I., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, I., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnice.